

Belföldi hírek

1977. december 13. k e d d

bb.1. pályázati felhívás

k /p bc -cz

1977. december 13.

a hazafias népfron tországos tanácsa, a kisz központi bizottsága, a minisztertanács tájékoztatási hivatala a honvédelmi minisztérium, a belügyminisztérium, a munkásőrség országos parancsnoksága, a magyar honvédelmi szövetség, a polgári védelem országos parancsnoksága, valamint a magyar újságírók országos szövetsége meghirdette

hazádnak rendületlenül

cimű hagyományos pályázatát.

a pályázaton minden újságíró és fotóriporter részt vehet a szocialista internacionalizmus eszméjének elmélyítését szolgáló - az írott sajtóban, a rádióban és a televízióban megjelent, elhangzott munkával.

a pályázaton minden olyan megjelent anyaggal részt vehetnek, amely erősíti társadalmunkban a szocialista internacionalizmus eszméjét; bemutatja a munkásosztályunk, népünk történetének internacionalista hagyományait; a fegyveres erőknél teljesített szolgálat internacionalista tartalmát; az internacionalizmus és a hazafiság elválaszthatatlan egységét; a szocialista nemzetköziségre való nevelő munka különböző formáit, módjait, tapasztalatait; elősegíti a szocialista honvédelem eszméjének elmélyítését.

/folyt köv./

bb.1./ pályázati.....folyt/p,

pályázni a sajtóban, a rádióban, a televízióban és a filmhíradóban 1977 július 1 és 1978 június 30 között megjelent anyagokkal lehet.

a pályaműveket a magyar újságírók országos szövetsége szakosztályok titkársága címére /1368. budapest, népköztársaság utja 101/ kell beküldeni.

a cikkeket egy eredeti megjelent, és két másolati példányban, a fotókat 13x18-as nagyításban kérjük beküldeni.

a rádió, tévéműsor, valamint a filmhíradó kategóriájában pályázó alkotócsoportok pályamunkájukról három példányban rövid szinopszist küldjenek az adás, illetve a bemutatás időpontjának és időtartamának megjelölésével.

a pályaművek összegyűjtése 1978. július 15-én zárul.

a beküldött pályaműveket neves személyiségekből álló zsűri három kategóriában bírálja el. ezek: publicisztika, riport, színes újságírói műfajok; tv-műsorok, híradófilmek és rádió-műsorok alkotó kollektíva; képriportok, szülő képek, képillusztrációk.

a zsűri javaslatára a pályázatot meghirdető szervek a kategóriánkénti három díjon kívül -a pályaművek színvonalától függően - különdíjakat is adományozhatnak.

a pályázat ünnepélyes eredményhirdetésére a fegyveres erők köszöntése alkalmából, 1978. szeptember 29-én kerül sor.
/mti/ --

bb.2. új tévéjáték

i ug/gk/p bs -cz

1977. december 13.

„gyermekjáték”, címmel a napokban kezdik forgatni polgár andrás tévéjátékát a mafilm pasaréti műtermében. hőse egy állami gondozott 17 éves fiú. keserves igazságkereső útja csalódásokkal, s az első szerelem élményével gazdagítja személyiségét. önálló döntéseivel saját sorsának vállalásával eljut a felnőtté válás első lépéséhez.

a tévéjátékot gaál albert rendezzi és bónis gyula fényképezi./mti/

--
-2-

bb.3. megmentik a vízmenti kócsagtelepeket -természet- és tájvédelmi térkép szolnok megyéről

vid/p ká hgy

1977. december 13.

feltérképezték szolnok megyében a természeti értékeket. a tudományos alapossággal készített felmérés elsősorban természet- és környezetvédelmi célokat szolgál. védett területnek nyilvánították többek között a tiszafüredi madárrezervátumot, azt a két-száz hektáros vízparti, odvas fákkal övezett területet, ahol „tranzit, szállót”, találnak a költöző madarak. rövidesen oltalom alá helyezik a 61 hektáros vezsenyi és a 27 hektár ki-terjedésű törökszentmiklós-óballai kócsagtelepet. ezeken a vízparti területeken nagy számban tanyáznak a tiszai táj őshonos lakói, a fehér kócsagok.

a térképen zárt területként jelölték meg a hortobágyi nemzeti park szolnok megyére eső, több mint hatezer hektárját, továbbá a kétezer hektáros pusztakócsi mocsarakat. ezzel az intézkedéssel háborítatlan környezetet teremtenek a jellegzetes állat-és növényvilágnak./mti/ --

bb.4. 5000 szarvasmarha telet a kiskunság havas legelőin

vid/p fm hgy

1977. december 13.

évente 151 kilogramm húst adnak hektáronként a nomád szarvasmarhatartással hasznosított homoki legelők bálcs-kiskunban. az ősi állattartás felújítására társult két állami gazdaságban-izsákon és kiskunhalason -a hereford és a magyar tarka keresztezésből származó utódok, termelik, a húst. jelenleg, a két gazdaság legelőin 5000 szarvasmarha telet fedél nélkül, amely látványnak is ujdonság a vidéken. mozgásuknak a villanypásztor szab határt, állandó felügyeletet pedig lovas gulyások tartanak. ilyenkor az üszők nagy része vemhes, s általában a tavaszi friss mezőre időztik az utódnevelést. a szaporulat többsége most még az állomány, a törzstenyészet kialakítását szolgálja, 1980-ban azonban már teljes lesz a hustermelés, amikor tehenenként 300-480 kilogrammot értékesítenek évenként. az eddigi tapasztalatok szerint két hektár legelő tart el egy tehenet a borjával együtt, s a rétgazdálkodás továbbfejlesztésével várhatóan javul ez az arány.

az olcsó hustermelési módszer iránt nagy az érdeklődés. a környék azonos természeti adottságu mezőgazdasági üzemei közül eddig tizen vállalkoztak e tenyésztési mód átvételére. ez a már elkészült „homokhátsági husmarha tenyésztő és hizlaló rendszer”, jóváhagyása után realizálódhat. a partner-gazdaságokat tenyészanyaggal látják el és a rideg állattartáshoz szükséges feltételek megteremtéséhez nyújtanak szaktanácsadást, egyebek között a rét-legelőgazdálkodáshoz is./mti/

--
-3-

bb5. Lombtalanítási eljárás a burgonya gépi betakarításának megkönnyítésére

vid/ká/ny hgy

1977 december 13.

a keszthelyi agrártudományi egyetem mezőgazdaságtudományi karán hatásos lombtalanítási eljárást dolgoztak ki a burgonya gépi betakarításának megkönnyítésére. a szakemberek szerint a burgonya gépi betakarítás előtti lombtalanítása legalább olyan fontos, mint a jól elkészített vetőágy, vagy a tökéletes vegyszeres gyomirtás. többféle módja ismeretes, de ezek közül néhány alig jutott túl a kísérleti állapoton. nagyüzemi vizsgyok között a szárzuzás, továbbá a kémiai lombtalanítás, illetve ezek kombinációja terjedt el. a kémiai lombtalanításnál használt szerek viszont gyakran gumórothadást, edénynyaláb barnulást idéznek elő.

dr. horváth sándor, a keszthelyi agrártudományi egyetem csoportvezetője és bertók zoltán műszaki ügyintéző két éven át többször megismételt kisparcellás kísérletekben számtalan hazai és külföldi gyártmányu szert próbált ki az érés jeleit mutató, továbbá érett burgonyatáblákon. vizsgálták többek között azt, hogy a szerek milyen hatást váltanak ki a gumók beltartalmára, tárolhatóságára, mérték a perzselés mértékét és laboratóriumi vizsgálattal ellenőrizték, hogy mennyi szer maradt a gumókban.

a kísérletek során találtak egy olyan érést elősegítő kémiai anyagot, amely kiválóan alkalmas az étkezési és őszi betakarításu vetőburgonya lombtalanítására. ez a szer nem károsítja a gumókat, ezenkívül a lassu, 10-14 napos lombelhalással, lehetőséget ad arra, hogy a tápanyagok a szárból a gumóba vándoroljanak. a burgonya tárolhatóságát sem befolyásolja, mivel a gyorsan lebomló anyag használata esetén élelmezés-egészségügyi várakozási idő előírására nincs szükség. a beküldött mintákban a mém növényvédelmi központ toxikológiai laboratóriuma szermaradványt nem mutatott ki.

a kedvező kísérleti tapasztalatokat az egyetem kutatói a következő években széleskörű nagyüzemi alkalmazásra ajánlják.
/mti/

-.-
-4-

bb6. alföldi primőr paradicsom a borsodi és a tatabányai munkásoknak - téli „vitaminszüret”, a rákóczi és a rákóczi tsz „üvegház-városában”,

vid/fm/ny hgy

1977 december 13.

míg a szabadban minusz 6-8 fokot mutat a hőmérő higanyszála, addig a rákóczi és a rákóczi tsz hathektáros „üvegház-városában”, plusz 18-20 fokos melegben érlelődik a paradicsom. a földgázzal fűtött kilenc növényházban nevelik a „téli vitamin”, -okat. kilencvenezer tőn érlelődik a paradicsom és hetente száz mázsa érett termést szednek le és szállítanak szolnokra, illetve a borsodi és a tatabányai iparvidékre. az intenzív terméshozamu paradicsomfajtákat folyamatosan január közepéig szedik és szállítják, s ekkor kerül majd sor a második nemzedék palántázására. terméséből husvét táján, áprilisban visznek majd piacra.

az üvegházakban a paprika és az uborka palántáinak kiültetése is megkezdődött. az édes és csipős primőr paprikafajtákból ezekben a napokban 60.000 tő kerül a magágyba, amelyekről január végén kezdhetik meg a termés betakarítását. a primőr uborkával február közepén jelenik meg a tsz szolnok, illetve az iparvidékek piacain.

az ország egyik legnagyobb és legkorszerűbb primőr-kombinátját a tervezett határidő előtt egy évvel korábban helyezték üzembe. ez azt jelenti, hogy már ebben az idényben 500 vagon vitamindus zöldség hozhatnak forgalomba, 18-19 millió forint értékben. a primőrféléken kívül szegfűből is 20 ezer szálát szednek le hetente hazai ellátásra, illetve exportra./mti/

--

bb7. lejárt szavatosságu árukat találtak az ellenőrök - fizetnek a boltvezetők

vid/fm/ny hgy

1977 december 13.

nagy mennyiségű lejárt szavatosságu árut találtak az ellenőrök a sárvári és környékbeli élelmiszer-üzletekben. ezeket összesen mintegy 40.000 forinttal leértékelték. az anyagi felelősséget emiatt a boltvezetőkre hárították át.

/foyt köv/

-5-

bb 7. / Lejárt ...folyt/ny

ez a vizsgálat része annak a - fogyasztók érdekében megindított - rendszeres ellenőrzésnek, amelyet a kereskedelmi vállalatoknál és a szövetkezeteknél kezdtek a városi tanács végrehajtó bizottságának határozata értelmében. az áfész ügyeleti szolgálatot vezettet be: hetenként 2-2 vezető ellenőrzi az egységeknél a nyitvatartási időt, s próbavásárlásokat végez az áruk szavatossági idejének megállapítására. vizsgálják, hogy a csökkent értékű árukat külön tárolják-e és új árukat megfelelően feltüntetik-e.

a vas megyei élelmiszer kereskedelmi vállalatnál az elmúlt időszakban 57 próbavásárlást, illetve csomagellenőrzést hajtottak végre. a tapasztalt rendellenességekért 16 ellenőri és négy főellenőri figyelmeztetést fogamatosítottak./mti/

-.-

bb 8. 120 kilométer bekötőt út épült közép-dunántulon - korszerűsítik székesfehérvár, várpalota, dorog és tatabánya átvezető utszakaszait

vid/fm/ny hgy

1977 december 13.

120 kilométer hosszúságú bekötőt út-hálózatot épített meg az idén a székesfehérvári közúti építő vállalat közép-dunántulon. számos község, tsz-major most kapott közutat, s a 2-5 kilométeres bekötőt utak lényeges utróvidítéseitek eredményeznek fejr, veszprém, valamint komárom megye mezőgazdasági szállításainál. a lepsény-dég keskenynyomtávu vasutvonal megszüntetésével például kisláng-mátyásdomb között 5 kilométer hosszú aszfaltut kiépítése vált szükségessé, hasonló bekötőt utak készültek mór-balinkabánya, mezőkomárom- pusztaszentmihályfa között, továbbá pettenden, szabadegyházán, előszálláson, s további tucatnyi településen. új, 9 kilométeres aszfaltut épült tokod-tatabánya között, veszprémben pedig az új lakótelepek uthálózata készült el.

a székesfehérvári közúti építő vállalat a tavalyihoz képest több mint 50 millió forinttal növelte utépitő tevékenységét, s várhatóan 345 millió forint termelési értékkel zárja az 1977-es évet. a jelentős utkoszerűsítések sorában a legnagyobb tétel a főutvonalak városi átkelő szakaszainak átépítése volt. székesfehérvár, dunaujváros átkelő szakaszán kívül korszerűsítették veszprém, várpalota, fűzfő uthálózatát, 1978-ban pedig elkészül a 11-es út dorogi átkelő szakasza, nagyrészt befejeződik tata városmegkerülő útjának építése, s az m-1-es autót új csomópontjai, illetve az ezzel kapcsolatos utcaátépítések tatabányán./mti/

-6-

bb 9. száz éve hoztak először törvényt a gyámságról

i gy/gk/ny bc -cz

1977 december 13.

a családjogászok a napokban megemlékeznek - meghozatalának 100. évfordulója alkalmából - az 1877. évi xx. törvényről, amely Magyarországon először rendezte a gyámsági éyh gondnoksági ügyeket.

- mai szemmel e korában haladó jogszabály az államigazgatási, a polgári és a családjog ,, keverékének,, hat - mondotta dr. bacsó jeno, az igazságügyi minisztérium osztályvezetője.- az osztrák jogtól való szabadulás, a feudális magyar jogintézmények korszerűsítésére való törekvés idején viszont nagyjelentőségű volt a kiskorúak, valamint az önmaguk ügyeit ellátni képtelen nagykorúak jogi védelmére vonatkozó szabályok egységbe foglalása. a kor viszonyait tekintve meglepően gyermekszerető jogszabály mondta ki először, hogy az apának nemcsak ,, hatalma,, van gyermeke fölött, hanem köteles őt nevelni, ápolni, gondozni is. a jogokat és köteleességeket hangsúlyozó egyéb rendelkezései a ma hatályos családjogi törvényünkkel azonos módon szabályozzák például a gyermek tartását, elhelyezését, láthatását, az életpálya választását és más kérdéseket.

e törvény rendelkezései 1952-ig voltak érvényben, amikor is az országgyűlés megalkotta a házasságról, a családról és a gyámságról szóló törvényt.

- természetesen szocialista jogunk már nem ,, apai hatalomról,, hanem szülői ,,felügyeletről szól. amit a százéves gyámügyi törvénytervezet betérjesztői nem tudtak elérni - az anyának az apával egyenlő jogok biztosítását-, azt szocialista törvényalkotásunk megvalósította. csakugy, mint a ,, törvénytelen gyermek,, hátrányos megkülönböztetésének megszüntetését. az e törvény módosításáról és egységes szövegéről szóló 1974. évi i. törvényünk már magas szinten biztosítja azt a követelményt, hogy a gyám fokozottabb mértékben álljon a gyámhatóság felügyelete és irányítása alatt, mint a szülő. adjon számot munkájáról a gyámhatóságnak, gondoskodjék gyámoltjáról és erről rendszeresen tájékoztassa a hatóságot. szocialista törvényhozásunk messzemenően védi a gyermekek, a család intézményét. hatályos családjogi törvényünk rendelkezései az 1973-as népesedéspolitikai jogszabályokkal együttesen szolgálják alkotják a felnövekvő nemzedék sokoldalú védelmét- mondotta befejezésül az igazságügyi minisztérium osztályvezetője./mti/

-7-

bb. 10. gázellátás a lakások 70 százalékában - előzetes mérleg a földgázfelhasználás központi fejlesztési programjának idején teljesítéséről

i sb s ie il cz

1977. december 13.

az idén elérte a 2 millió 650 ezret a gázt használó háztartások száma. a nemzetközi összehasonlítás tükrében is elismerésre méltó, hogy vezetéken vagy pb palackban - al mintegy 70 százalékába jut el a gáz. az országos kőolaj és gázipari tröszt a földgázfelhasználás központi fejlesztési programjának megfelelően az idén is sokat tett az ellátás fejlesztéséért, s az előzetes évvégi mérleg szerint a tervezettnél gyorsabb ütemben emelkedett a felhasználás.

Lakások

az idén - az év végéig várhatókkal együtt 27 500 háztartást kapcsolnak be a vezetékes gázellátásba, 6 ezerrel többet az előirányozottnál. ebben az évben 200 kilométer hosszú földgázvezetékekkel bővítették az elosztóhálózatot, s így újabb három települést kapcsolnak be a gázellátásba: pápát, kápolnásnyéket és érden. budapesten is a tervezettnél több háztartás kapott gázt az idén. így az év végéig országosan megközelíti a 790 ezret a vezetékes gázszolgáltatást élvező háztartások száma, ami mintegy 20 ezerrel haladja meg a tervezettet. 364 ezer otthonban - ami 6 ezerrel több a tervezettnél - a fűtést is ezzel az energiahordozóval oldják meg.

nemcsak az újabb háztartások bekapcsolásával, hanem minőségi változással is fejlesztették a szolgáltatást, s így budapesten és más városokban is újabb lakóterületeken álltak át a városi gázzal a földgázellátásra. többek között győrött 7300 és szombathelyen 5300 lakásban végezték el ezt a gázváltást, s a jövő évben mindkét városban befejezik az átállást.

ebben az évben különösen gyors ütemben bővült a palackozott propán - bután gázt használó háztartások száma: az év végéig 122 ezret kapcsolnak be ebbe a szolgáltatásba 27400-zal többet az előirányozottnál. ezzel együtt 1,860 000 lakásban használnak propán-bután gázt. jó alapot nyújtott a gyors fejlődéshez az alumíniumgyár, amelynek dolgozói az idén mintegy 30 ezer pb palackot szállítottak tervükön felül. gazdagabban áradt ez az energiahordozó az algyői földgázfeldolgozó üzem átadását követően, és az ellátás gyors fejlődését segítette horton az új palackozóüzem felépítése, ami évente 3 millió palack megtöltését teszi lehetővé. ezenkívül ebben az évben 12 új palackcső-retelep épült. a békésabai és a kiskunhalasi új telep a legnagyobb amely a szokásos 600-1500 helyett 6 ezer palackot tárolhat.

/folyt.köv./

7.50/il

- 8 -

bb. 10./gázellátás folyt./il

a központi fejlesztési program számítási anyaga szerint a pb-palackot használó háztartások száma 1980-ban éri el a 2 milliót, tehát eddig az időarányos feladatokat jelentősen túlteljesítették. ennek eredményeként a pb-palackot igénylők száma 30 ezerrel csökkent a néhány évvel ezelőtti, több mint 100 ezerrel. ebből pest megyében és budapesten még mintegy 10, szabolics megyében 7 ezer igénylőt tartanak nyilván, de kérésük teljesítésére már nem kell sokat várniuk. ismeretes, hogy korábban a két-éves várakozás sem volt ritka, de most már a z ország nagyrésztén az igény bejelentésétől számított 30 napon belül pb-palackhoz juthatnak a bekapcsolást kérő új fogyasztók./mti/

--

bb. 11. a számítógépes irányítás előkészületei a sajszentpéteri üvegyárban

vid fm il hgy

1977. december 13.

több éves üzemszervező munkával számítógépes irányításra teszik alkalmassá az üvegyipari művek sajszentpéteri gyárát. eddig már a munkaerőgazdálkodást, az anyagkönyvelést, továbbá a munkabérek számfejtését gépesítették.

az 1980-ig tartó felkészülés során most a termelésirányítás gépesítésére kerül sor. elsőként a technológiai folyamatokhoz kapcsolódó ugynevezett adatrögzítőket helyezik üzembe. az ehhez szükséges berendezések néhány napon belül megérkeznek sajszentpéterre. a lyukkártyás rendszerű egységek beszerelését pedig várhatóan február végéig befejezik. a tervek szerint 1978-ban az üvegyárban 200 000 - 250 000 adattétel rögzítésére kerül sor. ez az információ-tömeg később a termelési rendszer további adataival bővül.

a kialakítandó számítógépes rendszer tartalmazza majd többek között a munkaerőgazdálkodás és az anyagkönyvelés most meglévő adatain kívül a gyár dolgozóinak szakképzettségét, a munkateljesítményeket és a termelést is.

a sajszentpéteri üvegyárban jelenleg már folynak a felkészítéshez szükséges munkafényképezések és a mozdulatelemzéssel kapcsolatos felmérések. ezek egységesen segítenek a jelenlegi munkarendszer további „finomításában”, magasabb és jobb minőségű termelési eredmények elérésében

az új munkarendszer célja a jobb termelési eredmények elérésén kívül az, hogy az üzem fizikai dolgozói számára is könnyebbé tegyék majd a munkát./mti/

--

7.55/il

- 9 -

bb. 12. évente 100 ezer futómű -5,9 milliárdos beruházás a győri rába gyárban

vid ká il hgy

1977. december 13.

több mint 60 ezer futómű készült az idén a győri rába magyar vagon és gépgyárban, amely az autóbuszokba, kamionokba és speciális erőgépekbe beépíthető futóművek gyártásának nemzetközi viszonylatban is egyik jelentős bázisa.

miközben 3 műszakban gyártják győrtött ezeket a fontos és minden piacon haszonnal értékesíthető termékeket, nagyszabású fejlesztésen is dolgoznak. a kgst integráció keretében jelentkező igények kielégítésére 4,4 milliárd forintos fejlesztési programot dolgoztak ki. időközben a tőkés piacon is jó eladási lehetőségek mutatkoztak, ezért a 4,4 milliárdot újabb 1,5 milliárddal megtoldották. ennek az összegnek csupán 20 százalékát költik építésre: nagyobb részből többszáz célgépet, gyártósort vásárolnak. a gépek egy részét már munkába is állították. több olyan gyártósort szereltek fel, amelyek segítségével emberi kéz érintése nélkül történik a futóművek fő egységeinek megmunkálása.

a két ütemű fejlesztés célja, hogy az éves darabszámot 100 ezerre növeljék. miután a érkező gépeket fokozatosan bekapcsolják a termelésbe, időt nyernek. ennek köszönhető, hogy az amerikai megrendelésre készülő új típusú futóművek sorozatgyártását már most, az év végén megkezdhetik. ezeket a futóműveket az ihc amerikai cégnek szállítják./mti/

--

bb. 13. szkréper a bányában

vid il il hgy

1977. december 13.

négy új szkréper helyeztek üzembe a fizikai munka könnyítésére a dorogi bányákban. a könnyen mozgó berendezés a vágatokban lerobbantott szenet, meddőt gyorsan összehuzza és rárakja a szállítószalagra. ilyen módon mentesítik a bányászokat a lapátolástól és jó feltételeket teremtenek a nagyobb teljesítményekhez.

a dorogi bányák föld alatti munkahelyein első ízben dolgoznak szkréperekkel. a vállalat vezetői példamutató módon gondoskodtak az új berendezések munkába állításáról. a bányagépek gyártásával foglalkozó országos bányagépgyártó vállalat ugyanis csak 1981-ben szállíthat szkrépereket, s ezért a dorogiak házilag készítették el azokat, gyorsan és olcsón, mindössze 250 000 forintba kerül egy-egy szkréper előállítására./mti/

--

8.00/il

- 10 -

bb. 14. téli képzés a mezőgazdaságban

i jf gk sl il cz

1977. december 13.

új továbbképzési formákat vezetett be a téli időszakra a mém mérnök- és vezetőtovábbképző intézete.

a mezőgazdasági üzemi vezetőutánpótlás biztosítására januárban három féléves oktatás kezdődik levelező tagozaton. a kijelölt intézményben elsőként az állami gazdaságok szakembereit képzik fel a magasabb szintű vezető állások betöltésére; olyan szakemberek szerzik meg a képesítést, akik már eddig is vezető munkakörben dolgoztak és kellő gyakorlati ismerettel rendelkeznek. ezt az oktatási formát később kiterjesztik a mezőgazdaság és az élelmiszeripar más területeire is

az üzemi gyakorlatban gondot okoz, hogy nincs elég művezető, akik egy-egy részleg munkáját kellő szakmai ismeretek birtokában irányítanak. 1979-ben három szakmában kezdik meg az oktatást, az országban 12-15 helyen. az első művezető-tanfolyam még a téli időszakban kezdődik; a gépüzemek szakembereit oktatják majd. az itt tanuló középiskolai végzettségű vagy mesterszakmunkás bizonyítvánnyal rendelkező hallgatók számára az oktatási intézményekben gyakorlatias tematikát állítottak össze, úgyhogy nem okoz majd gondot a tanultak magabiztos alkalmazása.

a továbbképzésnél tekintettel vannak speciális szakmai ismeretanyag elsajátítására is. a kormányprogrammal kapcsolatban magasabb genetikai értékű, tudományos igényű takarmányozást igényelő állatfajtákat és hibrideket tartanak az üzemekben: miután a gyakorlati tapasztalatok a takarmányozás hiányosságaira hívták fel a figyelmet, a téli tanfolyamokon különös gonddal válogatták össze a termelés és gazdálkodás, valamint a takarmányozás ismeretanyagát. hasonlóképpen az üzemszervezés és az ökonomia tárgykörében szintén gyakorlatias a jelenlegi problémákat felölelő oktatásban részesülnek a szakemberek.

Itakarmány

a téli időszakban kidolgozzák az 1978-as év egyéb új rendszerű továbbképzési formáit. miután a tapasztalatok arra figyelmeztettek, hogy szükség van az üzemmérnökök továbbképzésére, jövőre megkezdődik a szak-üzemmérnöki oktatás, amely egy- vagy másfél éves időtartam alatt a mezőgazdaság egy-egy ágazatában korszerű ismeretanyaghoz juttatja például a állattenyésztőket, akik ily módon szakosodhatnak egyes állatfajok tenyésztésére. az oktatás levelező tagozaton indul majd a tapasztalatok alapján egész sor üzemmérnöki szakmára- terjesztik ki a képzést.

a téli időszakban a falvakban gazdatanfolyamokat tartanak, ahol egyebek között a háztáji állattartás és növénytermesztés újabb módszereit sajátíthatják el a hallgatók./mti/

--

8.10/il

- 11 -

bb. 15. az utinform jelentése

i m i r s i l c z

1977. december 13.

az utinform kedd reggeli tájékoztatója szerint a helyenkénti ködöktől eltekintve az ország nagyobb részében derült az égbolt, száraz, hideg idő van, a dunántúlon enyhe széllel. a hőmérséklet a kora reggeli órákban mínusz 4 és mínusz 14 celsius fok között váltakozott.

a látási viszonyok általában jók, kivéve a 2-es számú főút göd és dunakeszi szakaszát, ahol a látótávolság mindössze 30-40 méter. a helyi ködképződés miatt köd borítja a 3-as számú főút nyékládháza és nagycsécs községek közötti szakaszát, a ~~38~~ 39-as főút rakamaz és nyiregyháza közötti szakaszát, valamint a 41-es számú főutat vásárosnamény és a megyehatár közötti térségben.

a főúthálózat burkolata csaknem mindenütt száraz. síkosság csupán az alsóbbrendű úthálózaton fordul elő: baranyában, heves és veszprém megyékben, ahol több szóró gépkocsi dolgozik./mti/

--

bb. 16. steierlein józsef

mm i l c z

1977. december 13.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje 73 éves korában elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása december 16-án 14 órakor lesz a rákospalotai temetőben.

mszmp xv. kerületi bizottsága
bőripari dolgozók szakszervezete./mti/

--

- 12 -

9.50/11

10³⁰g

bb. 17. süsü a sárkány - elkészült az első gyerekeknek szóló tv bábmusical

ug fe i l c z

1977. december 13.

a magyar televízióban elkészült az első gyermeknek szóló tv bábmusical, amelynek alapötlete még 1974-ben született. egy újabb esztendő után készült el a forgatókönyv, majd 1976-ban kezdtek forgatni a filmet. a történetben a főhős süsü a sárkányfiú, akit jó szíve barátságos természete miatt nem türnek meg sárkányországban. emberföldön sem jobb az élete, mert ott félelmetes külseje, nagy méretei miatt elriadnak tőle az emberek, jó szándéka és segítőkészsége elenyészik. a mesében végül a barátság győzedelmeskedik a gyávaság és az előítéletek felett. süsü is megtalálja helyét az emberek birodalmában. a vidám helyzetkomikumokkal tarkított bábmusicalt hat évesnél idősebb gyerekeknek készítették. a rádiós ötletből felhasználva írta csukás istván, a dramaturg tákács vera, báb- és diszlettervező lévay sándor, a rendező szabó attila, a zeneszerző bergendy istván.

az 55 perces filmet idén már a veszprémi fesztivál után a külföldieknek is bemutatták, majd később a cannesi filmfesztivál és a moszkvai filmfesztivál utáni filmbemutatón is széleskörű nemzetközi sikert aratott; s eddig 16 ország jelentette be igényét, hogy megvásárolja./mti/

--

bb. 18. rekord angolnafogás a fertő tón

vid k á i l c z

1977. december 13.

befagyott a fertő tó, szünetel a halászat az egyik legjobb angolnás vízen. a kigyótestű halak iszapba bujtak a téli hideg elől. „elvermeltek”, a helyenként fél méter vastag iszaprétegbe. a tó magyar oldalán dolgozó halász brigádok sikeres évet zártak. az egyéb fogások mellett 1977-ben 250 mázsa angolnát zsákmányoltak. ez az eddigi legnagyobb fogás.

az eredmény az elmúlt évek telepítésének köszönhető. államközi szerződés értelmében a telepítéseket közösen intézik az osztrák és a magyar halászati szervek. az osztrákok az idén 13 és fél mázsa sulyban 5 millió angolnavadékot helyeztek a fertőtóba. a megállapodás értelmében ugyanakkor a többi halfajtával a magyar fél gazdagította a vizet. a fertő tó magyar oldalának gazdája, a győri előne halászati szövetkezet 1977-ben 110 ezer előnevelt süllőt azonkívül 120 mázsa két nyaras, 30-40 dekás átlagsúlyú pontyot helyezett ki a tóba./mti/

--

- 13 -

Tó1200

bb. 19. havasi ferenc a békés megyei tanács ülésén

vid ká il cz

1977. december 13.

a munkásosztály helyzetéről, a mezőhegyesi állami gazdaság tevékenységéről hallgatott meg és fogadott el tájékoztatót békés megye tanácsa kedden mezőhegyesen tartott ülésén. ezt követően megvitatta és elfogadta a megye tanácsának 1978. évi költségvetési és fejlesztési tervét. a tanácsülés munkájában résztvett és felszólalt havasi ferenc, a minisztertanács elnökhelyettese. jelen volt váncsa jeno mém miniszterhelyettes, frank ferenc az mszmp békés megyei bizottságának első titkára./mti/

--

bb. 20. hazaérkezett angolából a magyar szocialista munkáspárt küldöttsége

t mir gk il cz

1977. december 13.

kedden hazaérkezett Luandából a magyar szocialista munkáspárt küldöttsége, amely aczél györgynek a politikai bizottság tagjának, a minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével részt vett az angolai népi felszabadítási mozgalom /mpla/ i. kongresszusán. a küldöttségnek tagja volt berecz jános, a kb külügyi osztályának vezetője és árgyelán sándor hazánk Luandai nagykövete.

a küldöttség találkozott Lucio Larával, az mpla-munkapárt ügyvezető titkárával és Lopo do Nascimentoval, az angolai népi köztársaság miniszterelnökével. aczél györgy átadta kádár jánosnak, az mszmp központi bizottsága első titkárának agostinho netóhoz intézett levelét.

a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren óvári miklós, a politikai bizottság tagja, a központi bizottság titkára fogadta, jelen volt nagy gábor, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője.

x x x
/folyt.köv./
11.17/il

121200

- 14 -

bb. 21. művelődési bizottságok alakultak győr peremkerületeiben

vid ká il cz

1977. december 13.

művelődési bizottságok alakultak győr lakókörszeteiben. a szám szerint tíz bizottságot a városi tanács kezdeményezésére a peremkerületekben hozták létre, ahol a közművelődési intézmények száma még nem kielégítő, ezért az üzemi művelődési otthonokat, körzeti könyvtárakat, oktatási intézményeket is bevonják a közművelődési munkába. a művelődési bizottságok elsődleges feladata lesz, hogy a különböző intézményekben folyó művelődési tevékenységet összehangolják, ahol még hiányzik, ott megteremtsek az önművelés feltételeit és mind szélesebb rétegeket vonjanak be a kulturális tevékenységbe

a bizottságok felméri a művelődési igényeket, művelődési terveket készítenek, amelyek a kerület minden rétege, korosztálya számára biztosítják a széleskörű ismeretszerzés feltételeit. a programban irodalmi, zenei, műsorok, kiállítások, amatőr együttesek bemutatási szerepelnek. ezen kívül fórumokat szerveznek, ahol megvitatják a lakókerület gondjait./mti/

--

bb. 22 hallaboratórium kaposvárrott

vid ká il cz

1977. december 13.

elkészült a kaposvári mezőgazdasági főiskola hallaboratóriuma, amely a kutatások mellett oktatási célokat is szolgál. a főiskola kisállattenyésztő tanszéke a haltenyésztés fellendítése érdekében olyan kisállattenyésztő üzemmérnököket képez, akik jól ismerik a haltenyésztés mesterségét is.

a laboratórium kádjaiban 12 fajta ponty uszkál. vizsgálják, melyik az a fajta, amely viszonylag igénytelen és gyorsan növekszik, tehát érdemes a hazai halastavakban tartani. a halakat tesztelik, majd az eredményt továbbítják az eötvös loránd tudományegyetem gödi intézetének, amellyel kapcsolatban állnak. a kísérletben részt vesznek a szarvasi, a százhalombattai és a tihanyi kutatók is, továbbá szoros kapcsolatban állnak a bikali állami gazdaság gesztorságával működő haltenyésztési rendszerrel. az elméleti és gyakorlati munka összehangolásától a főiskola a somogyi haltenyésztés gyors fellendülését reméli./mti/

--

- 15 -

121200

bb. 23. rendőrségi hírek

gk il cz

1977. december 13.

győrvári miklós 31 éves gépkocsivezető, budapesti lakos a ii. szilágyi erzsébet fasor és nagyajtai utca kereszteződésénél lévő kijelölt gyalogátkelőhelyen egy 56-os jelzésű autóbusszal elütötte dr. nagymarjai istván 81 éves budapesti lakost. az idős ember kórházba szállítás után meghalt. győrvári miklós vezetői engedélyét a rendőrség bevonta és eljárást indított ellene.

a viii., józsef körut és népszínház utca kereszteződésénél kecske istván 21 éves gépkocsivezető, maglódi lakos - rakodás céljából - tehergépkocsival figyelmetlenül hajtott fel a gyalogjáródára és elütötte liska ferencné 79 éves budapesti lakost, aki a helyszínen meghalt. kecske istvánt a rendőrség őrizetbe vette, vezetői engedélyét bevonta és megindította ellene az eljárást.

hauer józsef 56 éves budapesti lakost a iii., szentendrei ut és kazal utca kereszteződésénél a zártpályás síneken egy hév szerelvény elütötte. hauer kórházba szállítás után sérüléseibe belehalt.

solt külterületén egy kanyarban regenye károly 35 éves budapesti lakos személygépkocsijával egy fának ütközött. a baleset következtében regenye károly a helyszínen meghalt, utasát nagy jános 48 éves budapesti lakost súlyos sérüléssel szállították kórházba.

kecskemét külterületén egy földuton fazekas páál 66 éves kecskeméti lakos lovaskocsijáról leesett és a helyszínen meghalt.

komárom megyében hánta község belterületén az autóbussz végállomáson tóth istván jános 28 éves helyi lakos autóbusszal fordulás közben elütötte csillag ferencné 74 éves helyi lakost aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. a baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására szakértők bevonásával folytatja a rendőrség a vizsgálatot./mti/

--

- 16 -

11.50/il

16/12/77

bb. 24. a környezetvédelemről tárgyalt a szombathelyi városi tanács

vid il cz

1977. december 13.

szombathely lakói az utóbbi években példásan sokat tettek a föld, a víz, a levegő az élővilág, a táj, s a környezetük védelme érdekében. mint a város tanácsának e témával foglalkozó ülésén hangsúlyozták különösen szép eredmények születtek a mezőgazdasági célra kevésbé alkalmas földek fásításában. a város határában 545 hektáros parkerdőt, csónakázó-tavat hoztak létre. öt év alatt 161 ezer négyzetméterrel nőtt a zöldterület. az új ipari területek, telephelyek kialakításánál előírják, hogy a területhasználó mekkora területen köteles védőerdősávot létesíteni. mindemellett gond és tennivaló is akad bőven. a felszíni vizek közül a gyöngyös a perint és a sorok patak vize erősen szennyezett, s nem alkalmas fürdésre az aranypatak vize sem. esztétikai értéküket rendkívüli mértékben rontja az is, hogy számos hulladéklerakó helynek tartják az élővizek medrét és partjait.

a város területén a felmerések szerint hatvan levegőszennyező vállalat és intézmény működik. a levegő kéndioxid tartalma például a fűtési idényben többszörösen meghaladja a határértéket. annak ellenére, hogy már számos kedvező intézkedés történt, a város több pontján folyamatban van jelenleg is a fűtőkorszerűsítés, s a levegőszennyezés megszüntetését szolgálják a közlekedés-fejlesztésre hozott intézkedések is.

a tanácsülésen arra hívták fel a figyelmet, hogy még többet kell tenni a környezeti kultúra iránt igényességre nevelés, a környezetvédelem társadalmi ügyé tétéle, a társadalmi felelősség tudat elmélyítése érdekében. hatékony ellenőrző hálózatot kell kialakítani és következetesebben kell felelősségre vonni a környezetvédelmi szabályok megsértőit./mti/

--

- 17 -

16/13/77

bb. 25. időjárásjelentés

il cz

1977. december 13.

a meteorológiai intézet jelenti kedden 12 órakor

párás hideg idő

a szárazföld nyugati részét az elmúlt 24 órában enyhe, óceáni légtömegek érték el. hatásukra erősen felhős az ég, többfelé csapadékos az idő, mégis az átlagos felett van a legmagasabb nappali hőmérséklet. az alpoktól keletre fekvő vidékek időjárását továbbra is az ukraina felől érkező hideg levegő alakítja. a légtömeg mozgása kedd hajnalra lelassult, mégis nagy területen okoz hideg, téli időt. a kárpát-medence időjárásában szerda estig mind a hideg, szárazföldi, mind az enyhe óceáni levegő hatása érezhető lesz.

hazánkban hétfőn hideg, száraz idő volt. egyedül miskolc környékén keletkezett a hajnali órákban köd, amely csak a déli órákban oszlott fel. másutt több órán át sütött a nap, így kora délutánra plusz 1, mínusz 5 fokig emelkedett a hőmérséklet. az ég éjszaka is derült maradt, kisebb felhősödés csak északnyugaton kezdődött. hajnalra a felhősebb északnyugati országrészben mínusz 5, mínusz 11, másutt mínusz 11, mínusz 17 fokig hűlt le a levegő. délelőtt a kistáplán felhős idő volt, a duna-tisza közén és a tiszántulon helyenként még megmaradt a köd. az ország nagy részén azonban napos, száraz idő volt. a hőmérséklet 11 órára mínusz 3, mínusz 8 fokig emelkedett.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke -3, 1 fok volt, 4,2 fokkal alacsonyabb a százéves átlagnál.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 779 mm, alig változik.

várható időjárás szerda estig:

főként a nyugati és északi országrész felett megnövekvő felhőzet, gyenge havazással, havas esővel, ónos esővel. mérsékelt, változó irányú szél. hajnalban sokfelé köd, zuzmaralerafordással, néhány helyen napközben is ködös idő. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: nyugaton és északon mínusz 4, mínusz 8, másutt mínusz 8, mínusz 13, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: általában 0, mínusz 5 fok között, a tartósan ködös helyeken mínusz 5 fok alatt.

a duna vízállása budapestnél 158 cm, vízhőfok: 1,6 fok./mti/

-. -

12.20/il

- 18 -

bb. 27. jégzajlás miatt szünetel a kőmpforgalom a felső tiszán

vid kz il cz

1977. december 13.

jégzajlás miatt szünetel a kőmpforgalom a felső-tiszán. mint a kpm szabolcs-szatmár megyei közúti igazgatósága közli a fokozódó jégzajlás miatt elbontották a dombrád-cigánd és a tiszadob-tiszaluc közötti pontonhidakat s egyúttal a kőmpjáratot is megszüntették ugyancsak nem közlekedik a két part között a kmp olcsva és olcsvaapáti valamint balsa és kenézli térségében sem./mti/

-. -

bb 28. lakásátadási „nagyüzem”, pécssett - első közműalagutas városrész az országban

vid kz il cz

1977. december 13.

Lakásátadási „nagyüzem”, van pécssett: a baranya megyei állami építőipari vállalat négy és félszáz új otthon műszaki átadását bonnyolítja ez év utolsó három hetében. az új városközpontban, a mecsek oldalában, a hegységgel szemben terjeszkedő kertvárosban és a hozzá csatlakozó siklósi városrészben fejezik be sorra az öt és tízszintes házakat. nem a korábbi kényelmesség az oka a mostani rohamnak. ez évi feladatuk minden korábbit meghaladta. a tanács tervében szereplő 800 lakásból 1400 az ő munkájuk eredménye, sőt 103 lakást adásként is készítenek. ez pedig jó kétszázalékkal több, mint amit bármikor azelőtt átadtak. a mostani torlódásban közrejátszik, hogy a harmadik negyedévben egyebek között harminc tanterem, négyszáz fős kollégium, a baromfifeldolgozó üzem befejezésére összpontosították az erőket. ahogy innen felszabadultak a munkások, a lakásokba irányították őket. a baranyai építők nemcsak több, hanem szebb lakásokat is készítettek idén, tapétás falak, lakkozott felületű beépített bútorok várják a honfoglalókat.

ezévi újdonság: közműfolyosó a legfiatalabb, siklósi városrészben. itt épül az ország első komplex közműalagut rendszere, ami feleslegessé teszi az árkok szövevényét, későbbi bosszantó utbontásokat. a különféle közműveket az épületek alagsorában a háztól elkülönített folyosóban, illetve a házakat legrövidebb úton összekötő alagutban vezetik. így egyszerűbb a közműrendszer üzemeltetése, folyamatos ellenőrzése, karbantartása. a siklósi városrész pécs tömeges lakásépítésének központi helye a következő években./mti/

-. -

12.10/il

- 19 -

bb. 30. új szénbánya - a kitűnő minőségű szén zömét a lakosság kapja

vid kz il cz

1977. december 13.

új külszíni bányában kezdték meg a széntermelést kedden tatabányán. mintegy egymillió tonna nem nagy mélységben rejlő szénvagyont kiaknázására nyitották meg az új bányát, ahol 4800-5000 kalória fűtőértékű szenet fejtenek le. a jó minőségű tüzelőanyagot zömét a lakosság ellátására szállítják.

a külszíni bánya megnyitásával megbízott mátraaljai szénbányák dolgozói nagy teljesítményű hegybontó gépekkel rekordidő, egy hónap alatt, készítették elő művelésre az új területet. a mátraaljaiak vállalkoztak a szén kitermelésére is. 5-50 méter vastagságú földtakarót kell eltávolítani ahhoz, hogy elérjék a 6-11 méter vastagságú széntelepeket.

az egymillió tonna barnaszén 1981-82-ig több ütemben fejtik le. városon belül nyitották meg ugyanis az új bányát, s így több létesítményt utakat, földalatti kábeleket ideiglenesen át kell helyezni. különösen nagy munka lesz a budapest-hegyeshalom vasútvonal itt húzódó szakaszának áthelyezése./mti/

--

bb. 29. országos bányaművelési rekord visontán - határidő előtt teljesítette termelési tervét a thorez-bányaüzem

vid kz il cz

1977. december 13.

a visontai bányászok kedden reggel hat órakor teljesítették az 1977. évre előírt termelési tervüket. a mátraaljai szénbányák thorez-bányaüzemében ebben az évben 6.470 000 tonna szenet hoztak felszínre. ezzel a teljesítménnyel újabb országos bányaművelési rekordok születettek visontán, mivel ennyi szenet még sem visontán sem máshol az országban nem termeltek egy év alatt.

a thorez-bánya dolgozói év elején a jubileumi munkaversenyben vállalták, hogy a szomszédos gagarin hőerőmű által igényelt fűtőanyagot folyamatosan és a tervezettnél jobb minőségben biztosítják. az ígéret a várakozáson felül teljesült: a visontai bányászok a jobb munkaszervezés eredményeként a tervezettnél átlagosan mintegy 20 kalóriával magasabb fűtőértékű szenet szállítottak a gagarin hőerőműnek.

/folyt.köv./
13.15/il

- 20 -

16145

bb. 29./országos folyt./il

a szénmezőt fedő föld eltakarításában ugyancsak rekord eredményt értek el visontán, s így most ez végén is csaknem három millió tonna „felszabadított” szén áll rendelkezésre a folyamatos termeléshez. ez a gagarin hőerőműnek mintegy 4-5 hónapos szükségletét fedezi. a meddő letakarítás előrehaladásának azért különösen nagy a jelentősége, mert a földmunkák esetleges téli akadályoztatása esetén is zavartalanul dolgozhatnak a szénrétegekben a fejtőgépek és a szállítóberendezések.

1 év

a visontai bányászok sikerének az értékét növeli, hogy a második félévben behozták azt a jelentős lemaradást is, amely a meddő-letakarításban az év elején a kedvezőtlen időjárás miatt bekövetkezett.

a visontai bányászok kedden már idei tervük túlteljesítésén dolgoztak és a folyamatos bányaműveléssel év végéig még mintegy 300 ezer tonna szenet termelnek./mti/

--

bb. 26./ a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 óráig

il cz

1. pályázati felhívás
 2. új tv játék
 3. kócsagtelepek
 4. szarvasmarhák telelése
 5. lombtalanítás
 6. alföldi primőr paradicsom
 7. lejárt szavatossági áru
 8. bekötőútépítés
 9. gyámsági törvény
 10. gázellátás /1. jav./
 11. számítógépesirányítás
 12. 100 ezer futómű
 13. szkréfer a bányában
 14. téli képzés /2. jav./
- /folyt.köv./

- 21 -

16145

bb. 26./belföldi 9... folyt./il

15. utinform
 16. elhunyt steierlein józsef
 17. süsü a sárkány
 18. rekord angolnafogás
 19. havas ferenc békésben
 20. hazaérkezett angolából az mszmp küldöttsége /3. jav./
 21. művelődési bizottságok
 22. hallaboratórium
 23. rendőrségi hírek
 24. környezetvédelem
 25. időjárás
 26. hírjegyzék
- /mti/

--

bb. 31. december 15-én összeül az országgyűlés

1 gy tr s bc il cz 1977. december 13.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa az alkotmány 22. paragrafusának /2./ bekezdése alapján december 15-re csütörtök délelőtt 11 órára összehívta az országgyűlést.

x x x

győri margit, az mti parlamenti tudósítója írja:

az elmúlt napokban lezajlott állandó bizottsági tanácskozások után az országgyűlés téli ülészakán várhatóan a jövő esztendő költségvetéséről döntenek a képviselők, s legfőbb államhatalmi és népképviselői testületünk plénuma elé kerül az állami vállalatokról szóló törvényjavaslat is.

az államháztartás pénzügyi programtervezetén, a költségvetési törvényjavaslat előkészítésén az elmúlt héten az országgyűlés tizenegy állandó bizottsága munkálkodott, s a tanácskozás-sorozat vitáiban több mint 100 képviselő szólalt fel. ágazati bontásban is elemezték a népgazdasági terv és a költségvetés összefüggéseit. egyöntetű volt a vélemény hogy a jövő évi költségvetés összeállítói gondos, körültekintő munkát végeztek, az 1978-as pénzügyi program jó alapot, elegendő fedezetet biztosít a legfontosabb feladatok elvégzésére. kiegészítő vagy módosító javaslat nem merült fel, de valamennyi képviselő egyetértett azzal, hogy a megnövekedett feladatok maradéktalan teljesítése a népgazdaság minden ágazatában megköveteli a gazdálkodás színvonalának javítását is.

/folyt.köv./
14.45/il

- 22 -

1500

bb. 31./ december ...1. folyt./il

a képviselők hangsúlyozták: az elkészült tervezet összhangban van az mszmp központi bizottságának közelmúltban hozott állásfoglalásával. valamennyi tanácskozáson elhangzott: szükség, hogy a népgazdaság dinamikus fejlődését, a nemzeti jövedelem gyarapodását - hatékonyabb társadalmi termeléssel, magasabb munkatermelékenységgel segítsék elő. egyetértés alakult ki abban is, hogy a termelésben a fejlődés minőségi tényezőit kell erősíteni, felhasználva és állandósítva azokat az eredményeket, amelyeket a nagy októberi szocialista forradalom 60. évfordulójára kibontakozott munkaverseny-mozgalomban értünk el. az iparban - ezen belül is elsősorban a feldolgozó iparban - a gazdaságos és versenyképes termékek előállítását célszerű fokozni. a gazdálkodó szervezetek felelősek azért, hogy megfelelően fokozzák a műszaki fejlesztést, gyorsítsák a termékek minőségének javítását, a termelési szerkezet átalakítását, a gazdaságtalan termelés vizsaszorítását. feladatuk továbbá, hogy nagy súlyt helyezzenek az exportképes árualapok bővítésére, más-más megfogalmazásban, de mindenütt hangot kapott az a követelmény, hogy az eddiginél nagyobb figyelmet szükséges fordítani az állóeszközök jobb kihasználására az ésszerű anyag- és energiatakarékosságra, a munka- és üzemszervezés javítására, a munkafegyelemre. mindez nélkülözhetetlen előfeltétele a termelékenység gyorsabb ütemű növekedésének, a hatékonyabb termelőmunkának. bármely ágazat tevékenységéről volt is szó, mindenütt találtak javítanivalót a beruházási tevékenységben. e munka javítása egyben fontos takarékosági követelmény is. a jövő évi gazdasági feladatok sikeres megvalósítása az irányítás és a végrehajtás minden szintjén kezdeményezőkézséget, fegyelmezett, szervezett munkát, s annak következetes ellenőrzését igényli

a jogalkotó munkának jelentős állomása az állami vállalatokról szóló törvény megtárgyalása és végleges formában való jóváhagyása. az alkotmány megállapítja, hogy az állami vállalatok „külön törvényben, meghatározott módon gazdálkodnak a reájuk bízott vagyonnal: ezt a rendelkezést a küszöbön álló törvényalkotás hivatott megvalósítani. eddigi állami vállalatokról szóló legmagasabb-szintű jogszabályunk - kormányrendelet - immár 10 esztendő. ez idő alatt megérték a feltételek vállalataink szervezeti és működési alapelveinek, jogainak és kötelezettségeinek gazdálkodásának és irányításának törvényi szintű összefoglalására. az eltelt időszakban fokozódott az állami vállalatok gazdasági jelentősége népgazdaságunk tervszerű fejlesztésében. dolgozó kollektívák állítják elő nemzeti jövedelmünk mintegy 70 százalékát

az új gazdaságirányítási rendszer bevezetése óta szerzett tapasztalatok birtokában az utóbbi másfél esztendőben közigazdászok és jogászok népes csoportja készítette elő, majd társadalmi és szakmai vitafórumok sokasága formálta a törvénytervezet paragrafusait.

/folyt.köv./
14.50/il

- 23 - s törekedjenek a vállalt többletexport teljesítésére.

1505

bb. 31./december ...2. folyt./il

a vitákban egyértelműen megfogalmazódott: az állami vállalatokról készülő törvény jól szolgálhatja majd az irányítás és a végrehajtás tökéletesítését. fontos eszköze lehet a gazdaságirányítás fejlesztésének. a szabályozás fő célja, hogy társadalom- és gazdaságpolitikai törekvéseinkkel összhangban hosszabb távra fogalmazza meg az állami vállalatoknak szerepét a társadalom anyagi alapjai gyarapításában, a termelőerőknek és a termelési viszonyoknak, a dolgozók szocialista életformájának fejlesztésében. oly módon, hogy a gazdaságirányítás bevált alapelveit változatlanul érvényesítse - a jogi szabályozást a fejlett szocialista társadalom építésének követelményeihez igazítja. a törvényjavaslat egyértelműen kifejezi a központi irányítás és a vállalati önállóság megfelelő összehangolásának követelményét. megerősíti az állami vállalat fontos működési elvét, amely szerint az állam gazdasági vállalkozása, s a rábízott vagyonnal a törvényes keretek között önállóan gazdálkodik.

Lényeges vonása a tervezetnek, némileg tágabb keretet biztosít a gazdálkodásba-utasítással történő - közvetlen beavatkozásra. a minisztertanács a társadalmi érdekek fokozottabb érvényesítésére meghatározhatja az utasítás kiadásának egyes eseteit. a javaslat egyes rendelkezései az egységesebb központi irányítás megteremtése érdekében új jogokkal ruházzák fel az ágazati minisztert. törvényi szintű követelménnyé válik a felügyeletet ellátó és az ágazati miniszter fokozottabb együttműködése is. kifejezésre jut legmagasabbszintű jogforrásunk tervezett szövegében az is, hogy a vállalat nemcsak gazdasági, hanem egyben társadalmi szervezeti egység is. a keretszabályozás nagy fontosságot tulajdonít az üzemi demokrácia intézmény-rendszerének, amely a kollektívát felhatalmazza a vállalat vezetésében, tevékenységének ellenőrzésében való közvetlen és közvetett részvételre.

megérték a feltételek a vállalati szervezeti rendszer további finomítására is. a jogszabály foglalkozik például a több gyárral, gyáregységgel telephellyel rendelkező, ugynevezett nagyvállalatok megfelelőbb érdekeltségi rendszerének kialakításával. a trösztii vállalatok „felemelése”, az üzemi egység szintjéről, számukra nagyobb önállóság megteremtés szükséges ahhoz, hogy az eddiginél érdekeltőbbek legyenek saját gazdálkodásuk fejlesztési tevékenységük eredményességében. a törvénytervezet az általánostól eltérő javasolja szabályozni a „közüzemi vállalat”, tevékenységét. az új vállalat-típus kategóriájába kerülnek majd a lakossági szolgáltatások folyamatos ellátásáért felelős munkahelyek./mti/

--

15.00/il

- 24 -

15/0

bb 32. tulteljesítették takarékosági vállalásaikat a komárom megyei üzemek

vid/um kz cz

1977. december 13.

a komárom megyei üzemekben a nagy októberi szocialista forradalom 60. évfordulójának tiszteletére indított munkaversenyben a dolgozók kezdeményezésére sokféle módon csökkentették a termelési költséget. a legtöbb helyen főleg az importból származó segédanyagokkal takarékoskodtak példamutatóan, s tulteljesítették ilyen irányú vállalásaikat.

kevesebb cellulózzal - jó minőségű papír

a lábatlani vékonypapírgyárban a papírgyártás legfontosabb alapanyagának, a cellulóznak a felhasználását szigorították meg. ára ugyanis a tőkés piacon jelentősen emelkedett. a kgst-országok közös beruházásában uszty-ílmszkben épülő cellulózkombinátoról 1979-től már jelentős mennyiségű fenyőcellulózt kap a magyar ipar, de addig is sokféle intézkedést kell bevezetni az értékes alapanyag ésszerűbb felhasználására a lábatlani üzemben is. ezért a jubileumi versenyben a szokásosnál lényegesen több hulladékpapírt dolgoztak fel, s ezzel jelentős értékű cellulózt helyettesítettek a különféle papírok előállításánál. a gyártástechnológiai módosítással tették lehetővé a hulladékpapír-felhasználás növelését anélkül, hogy romlana a késztermék minősége. figyelmesebb munkával meghosszabbították az import sziták és ~~mezelek~~ felhasználási idejét is. az év eleje óta - vállalásukat jelentősen tulteljesítve - 16 millió forinttal csökkentette a termelési költséget a lábatlani gyár kollektívája.

új technológiával csökkentették az importot

a nyergesujfalui eternitgyárban munkahelyenként megvitat-ták a dolgozókkal az ésszerűbb anyagfelhasználás lehetőségeit. a munkások javaslatait is hasznosították, amikor a minőségi követelményeknek megfelelő, de a korábbinál megfontoltabb gyártási recepturát dolgoztak ki és vezettek be. ennek hatására 1,5 százalékkal csökkent az import azbeszt felhasználása az eternit-termékek gyártásánál.

/folyt.köv./

- 25 -

14.55/um

15/0

bb 32. /tuttelejtette ...folyt./um

az év eleje óta az előirtnál 255 tonnával kevesebb azbesz-
tet dolgoztak fel. ennek értéke meghaladja a 10 millió forint-
tot. megszigorították a raktározás, az anyagkiadás rendjét is,
s ilyen módon a tárolási veszteséget csökkentették. különösen
a szocialista brigádok szereztek eredményeket a takarékoságban:
valamennyi brigád tuttelejtette jubileumi vállalatát.

felkutatták a veszteségforrásokat

az almásfüzitői timföldgyár dolgozói az év eleje óta 2500
tonna timföldet gyártottak terven felül, s ezzel 500 tonnával
tuttelejtették jubileumi vállalatukat. miután az idén befe-
jeződött a gyár bővítése, a korábbinál lényegesen több timföldet
készítenek, s így természetszerűleg nagyobb mennyiségű segéd-
anyagokra van szükség. ezért kétszeres az értéke annak, hogy a
jubileumi munkaversenyben jelentősen csökkentették minden segéd-
anyag felhasználását. elsősorban az import marónátron gyártás
közbeni veszteségforrásokat kutatták fel, és hatásos intézke-
désekkel vezettek be azok megszüntetésére, illetve csökkentésé-
re. a jubileumi versenyben minden tonna timföld gyártásánál a
tervezettnél 10 kilogrammal kevesebb marónátront használtak fel,
s így 15 millió forintot megtakarítottak. ezzel pótvállalatukat
is teljesítették a timföldgyári munkások. /mti/

--

bb 33. a városokban is tért hódít a szövetkezeti kereskedelem
- ülést tartott a csongrád megyei tanács végrehajtó
bizottsága

vid/um kz cz

1977. december 13.

a falusi és a tanyai területek mellett a csongrád megyei
városokban is tért hódít a szövetkezeti kereskedelem. a megye
szövetkezeteinek ideai üzleti forgalma a városokban előrelátha-
tón elérte az egymilliárd négyszáz millió forintot. a csongrád
megyei tanács végrehajtó bizottságának e témával foglalkozó
keddi ülésén ismertették azt is, hogy 1976-ban és 1977-ben mint-
egy nyolcvan millió forintot fordítottak a szövetkezeti bolthá-
lázat fejlesztésére.

/folyt.köv./

- 26 -

15.00/um

1525

bb 33. /a városokban...folyt./um

szegeden, szentesen, apátfalván új abc kisáruházakat, mind-
szentesen iparcikk áruházat, makón autócsárdát, husüzemet,
kiszomboron üzletházat építettek többek között. a falvakban
és a tanyavilágban számos üzletüket gépesítették, új hűtőgépek
felszerelésével tették lehetővé az áruváltásték bővítését.

a megye fogyasztási szövetkezetei részt vesznek a háztá-
ji termelés szervezésében: vetőmaggal, palántákkal, tenyész-
állatokkal segítik őket. ezen túlmenően az idén több mint husz
millió forint kamatmentes hitelt is folyósítottak nekik gazda-
ságuk fejlesztésére.

a tervek szerint az ötödik ötéves terv végéig a fogyasz-
tási szövetkezetek körülbelül tizenhatezer négyzetméterrel bő-
vítik üzlethálózatukat. azzal számolnak, hogy évről-évre növekvő
mértékben vásárolnak fel gyümölcs- és zöldségfélét a kister-
melőktől.

a végrehajtó bizottság tagjai elismerésüket fejezték ki
a szövetkezetek eredményes munkájáért. a vb tagjai ugyanakkor
ráműtattak arra hogy a káder és a személyzeti munkánál, a szak-
mai és a politikai képzésnél előbbre kell lépniök, mert csak így
tudnak eleget tenni növekvő feladataiknak. a felügyeleti vizsgá-
latoknál tapasztalt vezetési, szervezési és különféle hibák meg-
szüntetését megyszerte utóvizsgálatokkal fogják ellenőrizni.
/mti/

--

bb 34. rudolf rohlicek elutazott budapestről

tr/ny sl ie -cz

1977 december 13.

rudolf rohlicek, a csehszlovák szocialista köztársaság mi-
nisztertanácsának elnökhelyettese, aki a magyar-csehszlovák gaz-
dasági és műszaki tudományos együttműködési vegyesbizottság el-
nökeinek találkozóján vett részt, kedden elutazott budapestről.

magyarországi tartózkodása során a csehszlovák kormány el-
nökhelyettese látogatást tett a veszprémi bakony művekben.

rudolf rohliceket, a ferihegyi repülőtéren szekér gyula
miniszterhelyettes bucsúztatta. jelen volt václav moravec, cseh-
szlovákia budapesti nagykövete. /mti/

15.20/ny

-27-

1525

bb 35. szélesedő együttműködés a külföldön élő magyarokkal -
ülést tartott a magyarok világszövetségének elnöksége

t ma/s/ny bc -cz

1977 december 13.

az idén további kedvező változás következett be a tőkés országokban élő magyarok szemléletében magyarországgal, a világszövetséggel és az anyanyelvi mozgalommal kapcsolatban - alapították meg a magyarok világszövetségének keddi elnökségi ülésén. a bognár józsef elnökletével megtartott tanácskozáson szabó zoltán főtitkár adott szóbeli tájékoztatást, kiemelve, hogy az ady-centenárium külföldi rendezvényei is bizonyítják az egyre szélesebb körű kapcsolatokat.

ady endre születésének 100. évfordulója alkalmából tudósok, költők emlékeztek meg adyról, s művészek tolmácsolták verseit az egyesült államokban, kanadában, franciaországban, ausztriában, angliában. ünnepeket tartottak az nszk-ban, olaszországban, svédországban, braziliában, s az év hátralévő napjaiban, valamint 1978 elején ausztráliában és több dél-amerikai országban is megemlékezésekre készülnek a külföldi magyar intézményekben, egyesületekben. sikerrel zárult a rádió szülőföldünk adásának és a magyarok világszövetségének közösen kiírt emlékpályázata, amelyre 26 országból 313 művet küldte be, s a három legjobb pályázó részt vett az 1977-ben megtartott iii. anyanyelvi konferencián.

az augusztusi budapesti rendezvényen 13 nyugati országból több mint száz, többségében egyetemi oktató, tanár, író, lapszerkesztő és egyházi meghívott vett részt. a konferencia segítette a magyar nyelvi neveléssel foglalkozó, s kulturánk megőrzésén és terjesztésén munkálkodó szakemberek, egyesületek, irodalmi, egyházi és más szervezetek munkáját. a népművészeti kiállítás, a főtű-, hanglezem eladással egybekötött könyvkiállítás, néptáncfesztivál nyomán a meghívottak is megállapították: a magyar néptánc, népzene, népművészet azokat a külföldön élő magyarokat is vonzza, akiknél az idő részben már befedte nyelvünk emlékeit.

/folyt köv/
15.35/ny

-28-

15⁵⁰

bb 35. / szélesedő....folyt/ny

a magyar kultúra értékei iránt egyértelműen megnőtt az érdeklődés, s a világszövetség kiemelkedő prózai és énekes színészek kiküldésével segíti a hazai művek tolmácsolását. az idén 11 európai ország 34 városában 68 előadást tartottak a magyarok világszövetségének szervezésében külföldön turnézó művészcsoporthoz, s összesen 15 ezer nézőt, hallgatót vonzottak. a különböző országokba a magyar egyesületeknek 33 filmet küldtek, segítve a filmklubok kulturális munkáját.

az 1977 évi munka eredményeinek összegzésekként kiemelték az ülésen, hogy a tőkés országokban működő magyar egyesületekkel általában javultak a magyarok világszövetségének kapcsolatai. közöttük az egyesült államok és kanada egyesületeivel is tovább erősödött az együttműködés, és erre kedvezően hat az államközi kapcsolatok alakulása, fejlődése is. Európában, dél-amerikában viszont egyes országokban a jövőben tovább szükséges keresni az ott élő magyarokkal, intézményeikkel az együttműködés és a kapcsolatfelvétel lehetőségeit.

az értékelés után a magyarok világszövetségének elnöksége jóváhagyta az 1978-as munka főbb feladatait./mti/

.-.

bb.36. francia pedagógus küldöttség magyarországi látogatása

k/gk/p br -cz

1977. december 13.

a pedagógusok szakszervezetének meghívására néhány napos látogatásra magyarországra érkezett a franciaországi technikum tanárok és szakoktatók szakszervezetének küldöttsége. a delegáció, amelyet gerard montant főtitkár vezet fővárosi és győr megyei intézményekben a magyarországi szakoktatási rendszert tanulmányozza. a küldöttséget kedden fogadta nagy imre munkaügyi miniszterhelyettes és a szakszervezet székházában dr. voksán józsef főtitkár. gerard montant ez alkalommal tájékoztatta a pedagógus szakszervezet megyei titkárait a francia szakszervezeti mozgalom időszakos feladatairól./mti/

15.30/p

-29-

15⁵⁰

bb.37. szovjet ujságíró küldöttség

k/p bc -cz

1977. december 13.

érkezett kedden budapestre a magyar és a szovjet ujságíró szövetség közötti együttműködés 1978. évi munkatervének megtárgyalására. a küldöttséget szanakojev szalva paraszadonovics, a szovjet ujságíró szövetség titkára, a meszdunarodnaja zsziny főszerkesztőhelyettese vezeti./mti/

--

bb.38. Luca-Luca kitty-kotty....!

ö vid kz/be/p -cz

1977. december 13.

Luca jeles napja -december 13.- bár igaz, hogy napjainkban szinte kizárólagosan csak a hagyományörző tisztelet és a vigasság kedvéért valóságos reneszánszát éli országszerte. a naphoz kapcsolódó népszokások legkülönbözőbb variánsai kelnek életre az ország különböző vidékein. szólnok megyében, főleg a jászságban és a nagykunságban készült még az idén is sok helyen ugynevezett Luca-kalendárium. ebbe december 13-tól karácsonyig feljegyzik minden egyes nap időjárását - az esőt, a havat, a széljárást, a hőmérsékletet, a napsütést. a hiedelem ugyanis azt tartja, hogy a kalendárium pontosan előre vetíti a következő év 12 hónapjának időjárását. a megye falumuzeumai nem is egy régi Luca-napi kalendáriumot őriznek, köztük olyanokat is, amelyekhez a szerzők később feljegyezték a következő év időjárásának alakulását. a régi és az új tápaszतालatok egyaránt amellett szólnak, hogy a Luca-naptár nem megbízható, gyakran még az ellenkezője sem igaz a jóslásának.

borsodban a bükki palócfalvakban és a hernád völgyének a községeiben a legelevenebbek a Luca napi népszokások. a palóctelepüléseken a fiúk csoportokba verődnek, így keresik fel a rokonságot, ismerősöket, hogy „megszuplikálják”, „megvesszőzzék” őket. mentől fürgébben ugrál valaki a vessző alatt, annál fürgébb marad a következő Luca napjáig. a hernád völgyében a legényvizsgát tartják meg, a kisalföld egyes vidékein pedig a gyerekek járják sorra a házakat, s versben, rigmusban mondják el jókívánságaikat.

az őszi népszokásokat különösen elevenen őrző vas megyei községekben ugyancsak utra keltek a Lucázók, hogy az őszi szabályok szerint szalmát szórjanak szét a konyhákban, az udvarokon, s egész évre szóló jókívánságokkal halmozzák el a háziakat. a „ritushoz”, tartozó dallam és szöveg - a „Luca-Luca kitty-kotty...” - ősidők óta változatlan, a legények és a férfiak viszont már nem tartják tisztüknek, hogy részt vegyenek a hajdan szinte feladatuknak számító Lucázásban.

/folyt köv./

15.50/p

-30-

1600

bb.38./ Luca-Luca.....folyt/p

az idén már szinte kizárólag gyerekek Lucáztak ezen a vidéken is. változás történt a honorálásban is: a régi Lucázókat, a meglett férfiakat megillető pálinka helyett most pénz, sütemény, s egyéb csemege „üti a Lucázók markát.”

Luca szék készítéséről egyetlen megyéből nem érkezett jelentés, s minden bizonnyal ezuttal már titokban sem készített senki ilyen alkalmatosságot./mti/

--

bb.39. tiszteletbeli doktorrá avatás a műegyetemen

t jf/gk/p ie -cz

1977. december 13.

sigvard arne eklund professzort, a nemzetközi atomenergia ügynökség főigazgatóját kedden meisel jános rektor a budapesti műszaki egyetem tiszteletbeli doktorává avatta. a svéd származású főigazgató - amint az egyetem előterjesztése kiemeli - nagy érdemeket szerzett az atomenergia békés célú felhasználásában, tudományos és szakmai tevékenységével nagyban hozzájárult a szak tudomány fejlődéséhez és munkásságát a nemzetközi együttműködésért való fáradozás fémjelzi. a főigazgató élénk érdeklődést mutat a magyar szakemberek munkássága iránt, a nemzetközi atomenergia ügynökség több magyar tudóst foglalkoztat. az ügynökség több megállapodást kötött magyar kutató intézményekkel, közöttük a budapesti műszaki egyetem tanszékeivel; mindezek közvetlenül segítik például az egyetemi tanreaktor munkáját.

az avatónépszerűségeen megjelent polinszky károly oktatási miniszter, szarka károly külügyminiszter-helyettes, osztrovszki györgy az országos atomenergia bizottság elnöke, tétényi pál, a tudománypolitikai bizottság titkára, valamint több egyetem vezetői és tanárai./mti/

--

bb.40. szociológiai könyvujdonság

í -ts/fe/p bc -cz

1977. december 13.

a téli könyvvásárra kibocsátott ujdonságok sora érdekes szakkönyvvel gyarapodott: „konfliktus és harmónia”, címmel napvilágot látott a szervezet-szociológiai irodalom első hazai alkotása. az úttörő munkát szerzőik - andics jeno közgazdász és rozgonyi tamás szociológus - hétfőn mutatták be a szerzésirányító szakembereknek a csepel művek műszaki klubjában. a könyv a társadalmi cselekvés formáit vizsgálja a gazdasági szervezetekben, foglalkozik az üzemi demokrácia kérdéseivel, s ipari üzemekben végzett felmérések alapján elemzi a vezetők és a beosztottak kapcsolatát. a közgazdasági és jogi kiadó gondozásában megjelent kötet már kapható a könyvesboltokban./mti/

16.00/p

-31-

1630

bb.41. palesztin író-és újságíró küldöttség látogatása

i -ts-p bc -cz

1977. december 13.

kedden elutazott budapestről a palesztin írók és újságírók szervezetének küldöttsége, amely a magyar újságírók országos szövetségének meghívására látogatott hazánkba. a két szervezet képviselői öt évre szóló együttműködési szerződést írtak alá; ebben többek között megállapodtak palesztin és magyar újságíródelegációk cseréjéről. /mti/

-.-

bb.42. zamenhof-émlékestet

k s/p bc -cz

1977. december 13.

rendez a magyar eszperantó szövetség a fáklya klub nagytermében /csengery utca 68./ a december 15-én 18 órakor kezdődő emlékesten barát endre országgyűlési képviselő, a szövetség alelnöke mond ünnepi beszédet. a műsorban fellép a ganz-márag acélhang férfi kórusa, a máv szimfonikusok fuvósötöse és moldován stefánia operaénekesnő. az ünnepség helyszínén alkalmi postahivatal is működik. /mti/

-.-

bb.43. kodály ülészak az akadémián

t km/fe/p bc -cz

1977. december 13.

kodály zoltánra emlékezve háromnapos előadássorozat kezdődött kedden a népzene kutató csoportból és a bartók archivumból alakult intézetnek ez az első együttes tudományos ülészaka, amelyen a tudósok beszámolnak a népzene, a néptánc és a zene-történet kutatásával kapcsolatos legújabb eredményeikről.

ujfalussy józsef akadémikusnak, az intézet igazgatójának megnyitó szavai után kodály pályakezdéséről, korai időszakának munkásságáról legány dezső tartott előadást. olsvai imre egyebek között a „galántai táncok”, című kompozíció egyik témájának népzenei forrásairól szólt. liszt ferenc magyarországi hagyományokról, a klasszikus zeneköltő erekléről gábry györgy tartott előadást. kevésbé ismert, hogy liszt ferencet a xix. században kialakult hazai kórusmozgalommal szoros szálak fűzték össze - e kapcsolatot eckhardt mária elemezte.

szerdán öt, - zenetörténeti-, népzene kutatói eredményekről számot adó előadással folytatódik a tudományos tanácskozás.

/mti/
16.25/p

16^{uo}

-.
-32- a magyar tudományos akadémia zenetudományi intézetének rendezésében az akadémián.

bb.45. a divsz chilében járt küldöttségének sajtókonferenciája

t da/p bc -cz

1977. december 13.

„négy év alatt, mióta a fasiszta junta uralomra jutott, rendkívüli méreteket öltött chilében a munkanélküliség. a hivatalos adatok szerint a munkaképes lakosság husz százaléka állástalan, a valóságban azonban ennél sokkal többen vannak, akik egyik napról a másikra az utcára kerültek. ijesztő mértékű a gazdasági válság az országban, - ezek az adatok a demokratikus ifjúsági világszövetség székházában kedden tartott sajtókonferencián hangzottak el, amelyen a divsz chilében járt küldöttsége számolt be helyszíni tapasztalatairól. bruno maraza, az olasz kommunista ifjúsági szövetség és peter bubbenberger, az nszk-beli német szocialista munkásifjúság /sdaj/ képviselője november 28-tól 11 napot töltött chilében. ott tartózkodásuk során találkoztak fiatalokkal, szakszervezeti, ifjúsági, politikai vezetőkkel, felkeresték a nyomornegyedeket, ahol a gyermekek naponta csupán egyszer esznek, a férfiak pedig teán és kenyéren élnek. a katolikus egyház jótékonyági szervezetének adatai szerint a külvárosokban a gyerekek 50 százaléka alultáplált.

a küldöttség tagjai elmondották azt is, hogy a fasiszta junta a brutális gyilkosságokról, elhurcolásokról, áttért, az elnyomás ellen küzdők, kihallgatására, megkínzására. ezeket az embereket, felkeresik, munkahelyükön, lakásukban, órákon át vallatják, kinnözzák, majd elengedik őket, hogy később újra kezdjék zaklatásukat, megfélemlítésüket. a vallomások kikényszerítésére a rendszer ujabban különféle gyógyszerek szedésére is kényszeríti áldozatait.

a divsz chilében járt küldöttség hangsúlyozta, hogy a demokratikus erők egyre szervezettebben harcolnak a pinochet-rezsím ellen. a junta már nem tud a régi módon fellépni az elnyomás ellen küzdők szervezett harcával szemben. e harcban nagy segítséget jelent a világ minden területén megnyilvánuló szolidaritás, s azt a haladó erőknek a továbbiakban is folytatniuk, erősíteniük kell. /mti/

17.00/p

-.
-33-

14os
17

bb 44. 389 millió forint értékű beruházás dunaujvárosban

vid/fm/ny La

1977 december 13.

hétsházharmincnégy lakás, 1900 négyzetméter alapterületű kereskedelmi és szolgáltató egység, valamint újabb oktatási és egészségügyi létesítmények épülnek 1978-ban dunaujvárosban. a városi tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén jóváhagyta dunaujváros 1978. évi ideiglenes fejlesztési alapját és költségvetését. a több mint 50 ezer lakosu kohászvárosban a jövő évben 389 millió forint értékű beruházást valósítanak meg, s a nagyarányu lakás- valamint közműhálózat-építés mellett nagy súlyt helyeznek az ugynevezett kiegészítő létesítmények bővítésére. 1978-ban 13 szakbolt és 5 szolgáltató egység nyílik, megkezdik egy 24 és egy 16 tantermes általános iskola építését, és a 3000 négyzetméter alapterületű szövetkezeti nagyáruház kivitelezését.

dunaujvárosban kap végleges otthont domanovszky endre kossuth-díjas festőművész hagyatéka: a domanovszky emlékmúzeum a jövő év végén nyílik a fő-tér mellett. új házasságkötő-terem, valamint az autóközlekedési tanintézet oktatóbázisa készül el. folytatódik a városi kórház bővítése, valamint körzeti orvosi rendelőköt és csecsemő-tanácsadót adnak át. a járulékos beruházások nagyságára jellemző, hogy 1978-ban 36 millió forintot költenek közműveletésre, zömmel a jövőendő béke-városrészben./mti/

-.-

bb 46. Lanovka, tv-torony, sipálya épül a mátrában

vid/fm/ny -cz

1977 december 13.

idegenforgalmunk fejlesztésének még mindig jelentős tartaléka a mátra. a jelenleginél lényegesen nagyobb számú turista fogadásának azonban feltétele a terület gyorsabb ütemű fejlesztése - hangoztatták a mátra eger nyugat-bükki intéző bizottság kedden egerben tartott plenáris ülésén.

a tanácskozáson ismertették, hogy az v. ötéves tervidőszakban mintegy 3.5 milliárd forintot használnak fel a mátra és a bükk közlekedésének, vizgazdálkodásának, szálláshelyeinek, valamint energiaellátásának fejlesztésére. további másfél milliárd forintot költenek majd az m-3-as autópálya heves megyei szakaszának építésére. ezzel a beruházással, illetve a közlekedés meggyorsításával a mátra lényegesen, közelebb kerül, a fővárosához.

tervet készítettek a mátra téli-sportjának fejlesztésére is. eszerint kékestetőn újabb sí-és szánkópályákat létesítenek. mátraháza és kékestető között lanovkát építenek, amely régi gondot old meg a mátra közlekedésében. a tervek szerint a mátra tején új tv-torony épül, amelyben étterem is helyet kap./mti/

17.00/ny

-34-

1410

bb 47. tanácskozott a tit országos elnöksége

t ug/kné/ny pr La

1977 december 13.

kedden a kossuth klubban ülést tartott a tudományos ismeretterjesztő társulat országos elnöksége. a tanácskozáson részt vett boros sándor, kulturális miniszterhelyettes.

ortutay gyula megnyitója után jeny jeno főtitkárhelyettes ismertette a küldöttgyűlési rendezvénysorozat tapasztalatait, majd kurucz imre, a tit főtitkára körvonalazta a társulat 1978. évi fő feladatait és az országos vezetőtestületek munkatervét. megállapította, hogy növelni kell az ismeretterjesztés politikai, ideológiai és szakmai színvonalát, hatékonyságát. meg kell szervezni az előadói munka ellenőrzését. ezek révén és a tematikák folyamatos korszerűsítésével el kell érni, hogy az ismeretterjesztés jobban kötődjék a fejlett szocializmus építésének gyakorlatához. az mszmp kb 1976 októberi határozatának megfelelően erősíteni kell az ismeretterjesztés marxista-leninista világnézetre nevelő, szocialista életmód-és tudatformáló szerepét. mindezek megvalósításához a társulat folyóiratai nyujtsanak több segítséget.

az ismeretterjesztés bevált formáit és módszereit tovább kell fejleszteni és újakkal gazdagítani. a komplex tematikájú előadássorozatok jó ismeretterjesztési formáknak bizonyultak, de nagyobb gondot kell fordítani előkészítésükre. a feltételektől függően több szabadegyetemet kell szervezni a megyékben. az iskolás-korúak tudomány-baráti köreinek további kiterjesztése mellett fokozatosan elő kell készíteni a felnőttek különböző tudomány-baráti köreinek létrehozását. az ismeretterjesztés minden formájában szélesíteni kell az aktivizáló módszerek alkalmazását. a fizikai dolgozók és az ifjúság közötti ismeretterjesztés minőségi fejlesztése továbbra is alapvető követelmény. a társulat társadalmi-mozgalmi jellege megkívánja munkakapcsolatainak és együttműködésének szorosabbra fűzését valamennyi közművelődési, vagy közművelődésben érdekelt állami szervvel, intézménnyel, társadalmi szervvel, illetve mozgalommal, a magyar televízióval, a magyar rádióval és a sajtóval. folytatni kell a társulat szervezeti erősítését. a legtöbb segítséget az ismeretterjesztést közvetlenül irányító, szervező és megvalósító járási-városi szervezeteknek kell nyujtani.

/folyt köv/
17.15/ny

-35-

1410

bb 47. / tanácskozott ...folyt/ny

a vezető testületek gondoskodjanak az ismeretterjesztés tartalmi és módszertani előkészítésében, továbbá az előadók felkészítésében döntő szerepet játszó választmányok, szakosztály vezetőségek és más munkabizottságok rendszeres, érdemi működéséről. mindezek segítségével fejleszteni kell a társulati élet demokratizmusát, a küldöttgyűlési határozatok következetesebb végrehajtását és a helyi kezdeményezések szélesebbkörű kibontakoztatását.

köpeczi béla akadémikus, a tit alelnöke a szocializmus építésének néhány elméleti problémája a nemzetközi ideológiai viták tükrében címmel tartott tájékoztatót.

a tit országos elnökségi ülés ortutay gyula akadémikus elnöki zárszavával fejeződött be./mti/

bb.48. spanyol békemozgalmi delegáció budapestben

pá/pr/p la

1977. december 13.

juan josé rodrigueznek, a „justicia y paz”, főtítkárnak vezetésével budapestre érkezett a spanyol békemozgalom kéttagú küldöttsége, amely az országos béketanács meghívására három napot tölt hazánkban. a delegáció kedden délelőtt látogatást tett az országos béketanács titkárságán, ahol a magyar békemozgalom vezetőivel véleményt cseréltek a két békemozgalom tevékenységéről, az együttműködés lehetőségeiről./mti/

bb.49. több vér a gyógyítás szolgálatában -a magyar vöröskereszt budapesti vezetőségének ülése

t cs/bc/p la

1977, december 13.

az év első 11 hónapjában 3200 literrel több vért adtak a főváros dolgozói, mint tavaly, s a téritésmentes véradás aránya mintegy hat százalékkal emelkedett - állapították meg kedden, a magyar vöröskereszt budapesti vezetőségének ülésén. ebben az időszakban négyezernél több alkalommal adtak vért budapestben.

az ülésen pesta lászló elnök tájékoztatta a vezetőséget a bukarestben lezajlott 23. nemzetközi vöröskeresztes konferenciáról, majd a további teendők sorában meghatározták a különböző munkabizottságok szervezési feladatait./mti/

17.20/p

-36-

1440

bb.50. 1982-től már m 3-as a xv. kerületben

t bp/tr/p bc la

1977. december 13.

-a kerület közlekedésének perspektíváit az m3-as autópálya bevezető szakaszának építése, valamint az észak-déli metro vonalának újpest vasutállomásig való kiépítése határozza meg, -állapította meg a xv. kerületi tanács keddi ülésén, amelyen a városrész közlekedési helyzetét, távlatait vitatta meg. az autópálya kerületi részét két szakaszban építik meg. 1978-tól 1982-ig az ugynevezett ideiglenes bevezető szakasz, majd 1982-től a városi bevezető, illetve átvezető szakasz készül el. amíg ez utóbbi elkészül, a forgalmat ideiglenesen elvezető utvonalakon kell lebonyolítani. a tanács ennek kialakítására már javaslatot tett a közlekedési főigazgatóságnak. eszerint öt utvonal szolgálna erre a célra, az m3-as autópályán óránként mintegy ezer gépkocsi halad majd, a kerület területén. az autópálya építésével kapcsolatos legfontosabb feladatának azt tartja a kerületi tanács, hogy a jövő év közepéig minden illetékessel sikerüljön tisztázni a tömegközlekedés végleges utvonalait.

1982-re várható a szeméttégetőmű üzembehelyezése is. erre már szükséges készülni, többek között a közlekedési főigazgatósággal és a köztisztasági hivatallal egyetértésben ki kell jelölni a szemétszállítási utvonalakat és dönteni kell az ehhez szükséges utépítésekről is. mint a tanácsülésen megállapították: jó lenne, ha e kérdésekben 1978 közepéig végleges elhatározásra juthatnának./mti/

17.40

1450

- 37 -

bb.51. magyar és csehszlovák irodalmi est mezőturon

vid/p kz la

1977. december 13.

magyar és csehszlovák nyelvű irodalmi estet rendezett kedden a debreceni agrártudományi egyetem mezőturi mezőgazdasági-, gépészeti főiskolai karának erdei ferenc kollégiumában a magyar és a csehszlovák rádió, illetve a csehszlovák kultúra. a műsorban magyar és csehszlovák előadóművészek, színészek mai cseh, szlovák és magyar irodalmi műveket tolmácsoltak. a műsort mindkét rádió hangszalagra rögzítette./mti/

-. -

bb 53.kevesebb az engedély nélküli építkezés - a műszaki osztály munkáját értékelte a x.kerületi tanács végrehajtó bizottsága

t bp/tr/ny bc -la

1977 december 13.

az elmúlt nyolc évben a műszaki osztály engedélye alapján 7.526 lakás épült - ebből 7.004 állami beruházásból - kőbányán - mint azt a x.kerületi tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén az osztály munkáját értékelve megállapította.

az osztály tevékenységének jelentőségét jelzi, hogy kőbánya a főváros egyik legnagyobb munkáskerülete: 32 négyzetkilométert meghaladó területén 94.570-en laktak az 1977. július 15-i adatok szerint.

az elmúlt nyolc évben csaknem 44 ezer ügyiratot iktattak az osztályon. nagy feladatot jelentett az engedély nélküli építkezések felderítése. e munka eredményeként az utóbbi esztendőben csökkent az ilyen építkezések száma. három évvel ezelőtt még 649 engedély nélküli építkezést tartottak nyilván, tavaly pedig csak 429-et.

a vizsgált időszakban kétezer köbméteres víztároló épült, s ezzel enyhült a nyári vízhiány a kerületben. 1970-től a fővárosi tanács hiteléből, valamint a kerület saját fejlesztési alapjából több mint 85 kilométernyi ut és járda épült./mti/

-. -

17.55/p

-37/a -

18⁰⁰

bb.52. ady emlékhangverseny szolnokon

vid/p kz /la

1977. december 13.

ady endre születésének 100. évfordulója alkalmából emlékhangversenyt rendeztek kedden szolnokon, a városi tanács dísztermében. a szolnoki máv járműjavító férfikara, a varga katalin és a verseghy ferenc gimnázium énekkara, a városi tanács bartók béla kamarakórusa, valamint az áfész kodály kórusa lépett fel és adott elő irodalmi alkotásokra komponált kórusműveket. ady munkásságát szurmayer ernő, a megyei könyvtár igazgatója méltatta. /mti/ --

bb.54. lakásfelújítás, karbantartás csepelen - XXI. kerületi tanács végrehajtó bizottságának ülése

t bp/kné/p bc la

1977. december 13.

a kerületi ikv kasszájából több mint tízmillió forintot vitt el 193 lakás felújítása és több mint 15 milliót a karbantartás - állapította meg keddi ülésén a XXI. kerületi tanács végrehajtó bizottsága.

nem sikerült elvégezni a címjegyzékbe fölvetett sallai imre utcai tömbben a távfűtő hálózat felújítását azért, mert a kivitelező vállalat csak fűtési idényben vállalta volna a munka elvégzését. ehhez azonban a lakók nem járultak hozzá, annak ellenére, hogy az ikv a lakások fűtését olajkályhákkel megoldotta volna. elvégzett azonban az ikv olyan munkát - mert sürgősség úgy kívánta - amely eredetileg nem szerepelt a címjegyzékben. nevezetesen a kalamár utca 3 számú épület vízvezeték - és csatornajavítási, valamint hidegburkolat helyreállítási munkáit, és kifestette az épület közös használatu helyiségeit.

a lakosság az idén 3461 különféle javítás elvégzését kérte az ikv-tól. ebből 3309-nek eleget is tett. gondot okoz azonban, hogy az új lakótelepeken élők jogos panaszait nem tudják orvosolni azért, mert ezeket a szavatosság alapján a kivitelező vállalatoknak kellene kijavítaniuk, ám e kötelezettségüknek nehezen és körülményesen, vagy egyáltalán nem tesznek eleget. szó esett az ülésen a liftekről is; ezek karbantartására és felújítására az idén csaknem másfél millió forintot költöttek.

/mti/
18.05/p

--
-38-

18¹⁰

bb 55. további lehetőségek a fővárosi társadalmi munkára - a hazafias népfront budapesti bizottsága elnökségi ülést tartott

t ma/pá/ny pr la

1977 december 13.

az idén - októberig - több mint 52 millió forint értékű társadalmi munkával járultak hozzá a fővárosiak budapest gazdagításához, szepítéséhez - jelentették be a hazafias népfront budapesti bizottságának keddi elnökségi ülésén. a közös munka lehetőségei azonban a jelenleginél jóval tágabbak - summázták hozzászólásaikban az előremutató értékelést az elnökség tagjai. a z ,, ajtónyitáshoz,, a szervezettség erősítése, a fővárosi és a kerületi tanácsokkal a javuló együttműködés lehet a kulcs. ahogy az egyik felszólaló megállapította: jónéhány kerületi tanácsi vezető szemléletében is elengedhetetlen a változás. sokszor ugyanis arra hivatkoznak, hogy egy-egy építkezésre nincs vállalkozó, ahelyett, hogy a népfront bizottsággal és más politikai szervezetekkel együtt a társadalmi munka szervezését, összehangolását választanák.

a legtöbb kerületben tárt karokkal várják a környezet szépítésére, a sportudvarok és pályák építésére, karbantartására, a pihenőparkok és játszóterek kialakítására jelentkezőket. a főváros külső területein tereprendezéssel és járdaépítéssel járhatnak hozzá az ott lakók és az üzemek dolgozói a kellemesebb közérzethez. ám a jövőben még inkább a jól előkészített, átgondolt és tervszerű társadalmi munka hozhat olyan maradandó eredményeket, amelyek további vállalkozásokra buzdítják a főváros lakóit.

a jövőbe kell átvinni - állapították meg a traumann részös elnökletével megtartott ülésen - a nagy októberi szocialista forradalom 60. évfordulójának tiszteletére a lakóhely fejlesztéséért indított társadalmi munka lendületét. a mozgalom kiemelkedő eredményeit összegezve a hazafias népfront budapesti elnöksége felhívással fordult a budapestiekhez:

,, a nagy októberi szocialista forradalom 60. évfordulójának tiszteletére a lakóhely fejlesztésére indított társadalmi munkaverseny felhíváshoz csatlakozott a főváros lakossága is.

/folyt köv/
18.20/ny

-39-

18¹⁰

bb 55. / továbbifolyt/ny

az önkéntes munkaakciók eredményeinek valamennyien örülhetünk: új játszóterek, sportpályák, pihenőparkok épültek, 75 ezer facsemetét, cserjét ültettek el, s még több udvart díszít virág. a közös munkának köszönhetően tovább szépült, gazdagodott fővárosunk.

a hazafias népfront budapesti elnöksége köszönetét és elismerését fejezi ki a főváros lakosságának, az üzemek, az intézmények, és a szövetkezetek kollektíváinak, a lakóbizottságoknak, a tanácstagoknak, a kerületi és körzeti bizottságainak a lakóhely gyarapításáért. javasoljuk: örökítsék meg emléktáblával a társadalmi összefogással elkészült új létesítményeket.

kérjük budapest minden lakóját, hogy 1978-ban még inkább vegyen részt a lakóhely gazdagításában, szépítésében, a környezet védelmében, hiszen ez mindannyiunk közös ügye,,.

az elnökségi ülésen megtárgyalták a fővárosi népfront mozgalom nőpolitikai tevékenységét és további feladatait is. jövőre még inkább erősíteni kell a nők közéleti munkáját. a budapesti és a kerületi bizottságok kiemelten foglalkoznak a nők családon belüli helyzetével, és a gyermekgondozáson lévő anyák segítségével is./mti/

--

bb 56. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 órától 18 óráig

ny la

1977 december 13.

- 27. jégzajlás miatt szünetel a kompforgalom a felső-tiszán
- 28. lakásátadási ,, nagyüzem ,,pécsett
- 29. országos bányaművelési rekord viszontán / 4. jav/
- 30. új szénbánya
- 31. csütörtökön összeül az országgyűlés / 5. jav/
- 32. komárom megyei üzemek
- 33. a csongrád megyei tanács vb ülése
- 34. rudolf rohlícek elutazott budapestről/ 6. jav/.

/folyt köv/
18.35/y

-40-

18⁴⁵

bb 5;. / a belföldi ...folyt/ny

- 35. a magyarok világszövetségének elnökségi ülése
- 36. francia pedagógusküldöttség magyarországon / 7. jav/
- 37. szovjet ujságíró küldöttség érkezett budapestre
- 38. lucanap
- 39. tiszteletbeli doktorrá avatás a műegyetemen
- 40. szociológiai könyvújdonság
- 41. palesztin író-és ujságíró küldöttség budapesten
- 42. zamenhof emlékest
- 43. kodály-ülésszak az akadémián / 8. jav/
- 44. dumaujvárosi beruházások
- 45. a divsz chilében járt küldöttségének sajtókonferenciája
- 46. a mátra-eger-nyugat-bükki ib ülése
- 47. a tit országos elnökségének ülése
- 48. spanyol békemozgalmi küldöttség budapesten
- 49. a magyar vöröskereszt budapesti vezetőségének ülése
- 50. a xv.kerületi tanács ülése
- 51. magyar és csehszlovák irodalmi est mezőturon
- 52. ady emlékhangverseny
- 53. a x.kerületi tanács vb ülése
- 54. a xxi.kerületi tanács vb ülése
- 55. a hnf budapesti bizottságának elnökségi ülése
- 56. hírjegyzék /mti/

--

bb 57. a szerkesztőségek figyelmébe

ny /ny

mai bb 40.számú hír / szociológiai könyvújdonság/ 5. sorában hétfő helyett

k e d d irandó./mti/

--

bb 58. időjárásjelentés

pá/ny la

1977 december 13.

a meteorológiai intézet jelenti december 13-én kedden este:

párás, hideg idő

várható időjárás szerda estig: főként a nyugati és az északi országrész felett növekszik meg időnként a felhőzet, és gyenge navazás, havaseső, ónoseső lesz. néhány helyen a köd napközben is megmarad. a változó irányú szél mérsékelt lesz. a hőmérséklet kora délután általában 0 mínusz 5, a tartósan ködös helyeken mínusz 5 fok alatt./mti/

18.50/ny

--
-41-

18⁵⁵

bb.59. a fővárosi vízművek

p la

1977. december 13.

közlj, hogy vízcsőösszekötési munkálatok miatt f. hó 15-én, csütörtökön 8 órától előreláthatólag 17 óráig a xi. lágymányosi lakótelepen, a vántus károly u. - irinyi j.-u- bogdánfy-u. által határolt területen nyomáscsökkenés, a magasabb emeleteken vízhiány várható. kérjük a lakosságot, hogy megfelelő ivóvíz tartalékról időben gondoskodják./mti/

--

bb.60. Lengyel operaénekesek vendégszereplése szegeden

vid/p kz la

1977. december 13.

kedden lengyel vendégművészekkel ismerkedhetett meg a szegedi nemzeti színház esti előadásának közönsége. verdi álarcosbált című operájának richard szerepét roman wegrzyn, a varsói operaház művésze, amélia szerepét barbara zagorzanka, a poznańi operaház művésze énekelte.

az előadáson a szegedi szimfonikus zenekart a poznańi edwin kowalski vezényelte. az álarcosbált csütörtökön ugyancsak a lengyel vendégek közreműködésével mutatják be a szegedi színházban./mti/

--

bb.61. a szerkesztőségek figyelmébe!

p la

1977. december 13.

mai bb .37.sz.hírünk/ szovjet ujságíró küldöttség..../
1.bek.3.sorában a név helyesen:

szalva paraszadonovics szanakojev

/mti/

--

18.55/p

-42-

1905

bb. 62. nszk-beli orgonaművész vendégszereplése győrött

vid/p ká la

1977. december 13.

werner jacob nszk-beli orgonaművész adott hangversenyt kedden győrött, a városi tanács dísztermében. a műsoron buxtehude, pachelbel, bach, mendelssohn és reger művei szerepeltek./mti/

--

bb. 63. az utinform

i-ts/kné/p la

1977. december 13.

keddi délutáni jelentése szerint a főközlekedési utvonalak szárazak, csuszásveszély nincs. az alsóbbrendű utak állapota is kielégítő. borsod, vas, veszprém, heves, hajdu és szabolcs-szatmár megyében néhány bekötő úton jégbordásodás, helyenként hóolvadás tapasztalható. az erős köd miatt rosszak a látási viszonyok hajdu és békés megye területén, a látótávolság itt 25-30 méter./mti/

--

bb.20./hazaérkezett angolából...1.folyt/p

a delegáció megérkezése után aczél györgy nyilatkozott az mti munkatársának.

- olyan országban jártunk, amelyiknek a történelme vérrel, szenvedéssel és könnyel teli. angola több mint 13-szor akkora, mint hazánk. hatmillió lakosa van és történelmének volt olyan esztendeje, amikor csakéből az országból több mint egymillió szabad embert hurcoltak el latin-amerikába és az északamerikai egyesült államokba rabszolgának. és voltak esztendők, amikor újabb milliók haltak meg menet közben, amíg elérték a rabszolga-szállító hajókra. ez az ország néhány évvel ezelőtt szabadult fel a portugál gyarmatosítók igája alól, és az idegenek romokat hagytak maguk mögött. lerombolták a gyárat, fölégették a gyapotföldet, a kávéültetvényeket, elvitték a szakmunkásokat. ilyen nehéz helyzetben kezdett munkához az angolai népi felszabadítási mozgalom, az mpla.

/folyt köv./
19.30/p

-43-

1905

t

bb.20. /hazaérkezett2.folyt/p

- küldöttségünknek abban a megtiszteltetésben volt része, hogy személyesen is ott lenettünk az mpla történelmi jelentőségű első kongresszusán. afrika földjén ez volt az első olyan fórum, ahol egy nemzeti felszabadító mozgalom alakította meg saját marxista-leninista pártját, a munkásosztálynak azt az élcsapatát, amely gazdaggá és virágzóvá fogja tenni angola elszegényedett, de természeti kincsekben rendkívül gazdag földjét, azt az országot, ahol százezrek és milliók élnek még ma is az őserdőben. olyan emberek, akiket még meg kell tanítani írni, olvasni és meg kell tanítani a modern kor követelményeinek megfelelően a munkára. segíteni kell nekik, hogy a nagy területen szétszórta élő törzsek is munkát találjanak és megműveljék a földeket, angola népében és ennek a népnek most párttá alakult élcsapatában megvan minden igyekezet és amellet a harci kedv is ehhez. elszántságukat csak erősíti, hogy a délafrikai gyarmatosítók még most is, mialatt a kongresszus ülésezett, be-be törtek az országba. ugyanakkor a neokolonializmus is fenyegeti őket. ezért volt nagy-jelentőségű az a nemzetközi szolidaritás, amely a kongresszuson megnyilvánult.

- az a tény, hogy az mpla kongresszusán résztvettek a szocializmus országainak, a világ kommunista-, munkás-és nemzeti demokratikus mozgalmainak képviselői, egyértelműen bizonyítja: az angolai forradalom világszerte széleskörű rokonszenvet élvez és valamennyi antilperialista erő szolidáris vele. több mint félszáz külföldi párt és nemzet - kommunista pártok, szocialista pártok, haladó mozgalmak, nemzetközi szolidaritási szervezetek-képviselői voltak ott a kongresszuson.

- ezzel kapcsolatban az angolai elvtársak is kiemelték azt a segítséget, amelyet a szocialista kuba nyújt az angolai népnek. az a kuba, amely most viszonzza a szocialista országok segítő szolidaritását - mint ahogy a kubai küldöttség vezetője, raul castro elvtárs mondta - azt a segítséget, amit ők kaptak és kapnak a nemzetközi munkásmozgalomtól. annál is nagyobb joggal és jogcímen segítenek most ők angola népén, mert olyan kubaiak százai és ezrei vannak most angolában és nyújthatnak segítséget az angolai népnek, akiknek őseit annakidején rabszolgaként adták el kuba gyarmatosított földjére.

/folyt köv./k
19.35/p

-44-

1945

bb.20./ hazaérkezett.....3.folyt/p

- nagy , nemzetközi szolidaritás közepette, a kubaiak, a szovjetunió segítsége és az egész haladó világ támogatása mellett alakult most meg angola marxista-leninista pártja és élcsapata, hogy vállalja a további harcot és annak irányítását a nép jólétének megteremtése érdekében. meggyőződésünk, hogy ennek messze angola határain is tulmutató jelentősége van: az egész felébredt afrika földjét mozgósítja az angolai munkásosztály élcsapatának, pártjának létrejötté.

- küldöttségünk találkozott és megbeszélést folytatott az angolai vezetőkkel, akik hangsúlyozták, hogy most az eredeti feladatát betöltött felszabadítási mozgalom párttá történt átalakulása után még nagyon sok lesz a tennivaló. valójában csak egy most kezdődő hosszú és a kongresszuson megantározott távlati célokkal körvonalazott folyamatról van szó. az angolai munkásság osztály szerveződése még nem fejeződött be, és szép számmal vannak ellenségei is. belső és külső ellenségek, akik minden eszközzel szeretnék megakadályozni, hogy az angolai nép a maga választotta uton haladjon. ráadásul a gyarmatosítók által tönkretett országban még meg is kell teremteni az emberhez méltó élet feltételeit. ez a helyzet megköveteli az állandó politikai éberséget, a nép egységének erősítését, és azt, hogy az ország népe meg is tudja védeni magát.

- ugyanakkor az angolaiak már a szolidaritás jegyében segítik afrika más haladó mozgalmait, és igyekeznek mindennél segítséget nyújtani a földrész többi országában folyó felszabadító harcokhoz.

- azt tapasztaltuk, hogy az angolai vezetők reális optimizmussal néznek a jövő elé, és olyan összekovácsolódott, harcban megedzett vezető gárdával az élükön kívánják megteremteni a dolgozó nép hatalmát, amely tudja, hogy mit akar. agostinho neto elnök személyében olyan vezetőt választottak pártjuk központi bizottságának élére, akinek nevét az egész világ ismeri. tisztelettel és szolidaritással tekintünk az angolai nép ön-feláldozó, felszabadító harcára, e harc vezetőjére, az mpla-munkapártra és meggyőződésünk, hogy rövidesen komoly eredményeket fognak elérni, amely afrika egész földjének jövőjére is hatással lesz - fejezte be nyilatkozatát aczél györgy./mti/

19.45-/p

-45-

1945

bb.64. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18 órától
zárásig

p la

1977. december 13.

- 57. szerk.figy.:javítás a 40.számú hirre
- 58. időjárásjelentés
- 59. a fővárosi vízművek közleménye /9.sz.jav./
- 60. lengyel operaénekesek szegeden
- 61. szerk.figy.:javítás a 37.sz.hirre
- 62. nszk-beli orgonaművész
- 63. utinform jelentés
- 64. hírjegyzék

/mti/

--

21.10/p

-46-

2115

v é g e

készült az mti belföldi szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: bajnok zsolt
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: lakatos erzsébet

MTI

60.008/X
Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel

Kiadja az MTI / Budapest I.. Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

1977. december 14. s z e r d a

bb.1. közművelődési kézikönyv - új politikai kötetek

i im km/fe/p bc la

1977. december 14.

a kossuth kiadó gondozásában közreadták a közművelődési kézikönyvet. a kötet anyagát úgy állították össze, hogy könnyen hozzáférhető és áttekinthető forrást szolgáljon a mindennapi közművelődési munkához, a tanulásához is.

hat ország tudósai irták a szocializmus és népjólét című művet. bulgária, csehszlovákia, lengyelország, magyarország, az ndk és a szovjetunió közgazdászainak e közös munkáját valamennyi említett országban kiadják. a mű a szocialista társadalom életmódját elemzi. két magyar szerzője hoch róbert és révész gábor.

a nemzetközi zsebkönyvtár új kötete „az ensz és a világ-problémák,, címmel hagyta el a nyomdát simai minály szerkesztésében. a kiadvány olyan világproblémát tárgyal, mint az általános és a teljes leszerelés, az emberi jogok kérdése, a kolonializmus végleges felszámolása, a túlnépesedés, a világélelmezési gondok, a természeti környezet védelme, a tengerek és az óceánok kincseinek kiaknázása és az új világgazdasági rend megteremtése.

/folyt köv./

-1-

bb.1./közművelődésifolyt/p

Jannisz dellagrammatikas a fasizmus uralma és bukása görögországban című könyve történelmi áttekintést ad a fasiszta görög katonai kormány hét éves uralmáról, elemzi a görög finánc-oligarchia, a hadsereg, a monarchia, illetve a fasiszta erők és az imperializmus összefonódottságát, s befejezésül vizsgálja a mai görögország politikai helyzetképét is.

Felicia Langer fiatal ügyvédnő, az izraeli kommunista párt központi bizottságának tagja évek óta védi a megszállt területek palesztin vádlottait az izraeli bíróságok előtt. „tanuskodom”, című könyve hat esztendő bírósági tárgyalásainak summázata, legnevezetesebb pereinek drámaian tömör, szakszerű összefoglalása./mti/

-.-

bb.2. mentesítő buszjáratok az ünnepekre

i kf/mm/p ie la

1977. december 14.

A Volán elsősorban a jegyelővétel alapján tudja pontosan, az igényeknek megfelelően megszervezni a kényelmes utazást, a karácsonyi csúcsforgalom zavartalan lebonyolítását, - éppen ezért kéri az utasokat a mielőbbi jegyváltásra. Gyors kiszolgálásukra minden állomáson, buszpályaudvaron megerősítették az elővételi pénztárakat, s a Volán turist hálózaton kívül felkérték a jegyárúsításra az idegenforgalmi utazási irodákat is.

A Volán vállalatok egyébként már megtették az intézkedéseket a karácsonyi csúcsforgalomra, amelyben mintegy százezer többletutassal számolnak. A tapasztalatok alapján országszerte körülbelül kétezer mentesítő buszjáratot terveznek, a legforgalmasabb vonalakon szükség szerint akár négy-öt kiegészítő buszt is indítanak a menetrendszerű járatokon felül. Gondoskodtak a pályaudvarokon megfelelő tájékoztató szolgálatról, s a forgalmi irányítást is megerősítik, segítségül „bevetik”, a forgalmi tisztiiskolásokat is.

/folyt köv./

o

-2-

bb.2./ mentesítőfolyt/p

A csúcsforgalomban a legnagyobb feladat a budapesti Volán 20-as vállalatára hárul, amely maga több száz mentesítőjáratot indít. Csupán az Engels téri pályaudvaron 14.000-15.000 többletutassal számolnak. A karácsonyi forgalom az eddigi jelzések szerint már csütörtökön délután megkezdődik, s pénteken, szombaton délelőtt tetőzik, amikorra, egyelőre, 40-50 mentesítőjáratot terveznek, de tartalékolnak kocsikat a számítottnál nagyobb igények kielégítésére is.

A hagyományoknak megfelelően az István tér és a Guszev utca igénybevételével tehermentesítik a sokkal kisebb forgalomra készült Engels téri pályaudvart, amely így is csak percnyi pontos szervezéssel elegendő a sok járat indítására és fogadására. A csúcsidőszakban, 23-án és 24-én, amikor a legtöbb mentesítő busz indul, a vidéki járatok az István térre érkeznek, s ott készítik fel indulásra is a buszokat, amelyek csak a felszállás rövid idejére állnak be az Engels térre./mti/

-.-

bb.3. diszkut a debreceni nagyerdőn

vid/p ká -cz

1977. december 14.

Elkészült annak a diszkutnak a terve, amelyet a jövő esztendőben Debrecenben a nagyerdei gyógyfürdő területén építenek meg. A Zománcos medencéjű kutat az 1600 méter mélyről feltörő gyógyvizzel töltik fel. Felirattal is ellátják, hogy tájékoztassák a nagyerdei gyógyfürdő látogatóit milyen betegségek gyógyítására használható a debreceni héviz.

-.-

bb.4. gyepfajta-gyűjtemény készthelyen

vid/p fm -cz

1977. december 14.

Hazai és külföldi gyep- és pázsitfélékből fajtagyűjteményt hoztak létre a készthelyi agrártudományi egyetem növénytermesztési tanszékén. A gyűjteményben több száz olyan hazai és tengerentúli fűfajtát tartanak nyilván, amelyeket felhasználnak az intenzív termesztésre, alkalmas a nagy termés hozamú fajta nemesítésére.

A kinemesített fajták közül az utóbbi három évben nyolc főleg szárazságtűrő, rossz talajon is bő termést hozó és lápi hasznosítású fajtát terjesztettek el a köztermesztésben./mti/

-.-

-3-

o

bb.5. „fejk,, a kanadai pisztrángokat

vid/p ká -cz

1977. december 14.

a balatoni halgazdaság ódörögdpusztai pisztrángos telepén megkezdődött a fejés. az ikráit legkorábban érlelő kanadai fajta anyáktól mintegy 200 ezer ikrát fejnek ki. eddig már százezer került a kis tálcákra. a kikelt kis halakat előnevelő vályukban gondozzák, majd a hizlaló medencékbe helyezik. a többi pisztráng fejésére január és február hónapokban kerül sor: összesen egy millió 200 ezer ikrát várnak. a telep a tervek szerint jövőre már tíz vagonnyi pisztrángot értékesít. /mti/

--

bb.6. karácsonyi pulykák békésből

vid/p fm -cz

1977. december 14.

a békéscsabai baromfifeldolgozó vállalat decemberben a karácsonyi „asztalokra,, mintegy háromszáz vagon baromfit, ezen belül pulykából körülbelül 100 ezer darabot szállít.

a vállalat éves tervét várhatóan mintegy 8,5 százalékkal teljesíti túl. ebben az évben 3400 vagon baromfit vásárolt fel a tervezett 3100 vagon helyett.

a karácsony előtti hetekben, a feldolgozási szezonban első helyen szerepel a broyler csirke, a broyler pulyka és mint különleges áruféleség: a libamáj, a libaszir, a pácolt-füstölt libamell. ezenkívül a hagyományoknak megfelelően szállítanak élő pulykát, gyöngytyukot és nyulat a hazai és külföldi piacra.

az üzem termékeinek mintegy 80 százalékát exportálják, ebből a nyugati országokba- elsősorban az nszk-országokba, svájcba, ausztriába és olaszországba- a szocialista országok közül pedig a szovjetunióba, az ndk-ba és csehszlovákiába kerül a legtöbb áru. /mti/

--

-4-

bb.7. milliányi jégkristály a telkibányai „jeges barlangban,,

vid/p fm -cz

1977. december 14.

borsod megye egyik természeti érdekessége a zempléni hegyvidéken, telkibánya határában lévő „jegesbarlang,, amelynek boltzatát és sziklafalait most milliányi jégkristály borítja. a hőmérséklet ingadozás okozta párasodás, valamint a felszínről leszivárgó csapadék valószínűleg jégpáncéllal vonja be a sziklafalakat.

a sziklahasadék arról nevezetes, hogy hőmérséklete a legforróbb nyári kánikulában sem emelkedik minusz öt fok fölé. a vizsgálatok alapján megállapították, hogy a mélyebben fekvő barlangjáratokból feláramló hideg meggátolja a levegő felmelegedését, a téli hónapokban pedig „megdermeszti,, a leszivárgó csapadékot.

az öt méter széles és mintegy husz méter hosszú telkibányai „jeges barlangot,, a borsodi erdő- és fafeldolgozó gazdaság csemeték tárolására használja. /mti/

--

-5-

bb. 8. készülnek a téesz zárszámadások

1 jf kné ie il la

1977. december 14.

ezernégyszázhuszonöt téeszben és 177 egyéb mezőgazdasági szövetkezetben a szakemberek december közepén értékelő elemzést készítenek a z idei gazdálkodásról: összességében az eredmények jobbák a tavalyinál, ami végülis a közös gazdaságok anyagi alapjának növekedésében is megmutatkozik. a leltározások, összesítések után a zárszámadás a január első felében kezdődő közgyűlések elé kerül.

x x x

a zárszámadások egyfelől elszámolást jelentenek az állammal a téeszek kifizetik adótartozásaikat és visszatérítik a bankhiteleket. az összegezés üzemi célja ugyanakkor - az év gazdálkodásáról készített könyvviteli feljegyzések teljessé tétele és a reális következtetések levonása mellett - a közgyűlések demokratikus jövedelemfelhasználási döntéseinek számszaki megalapozása. a jövedelem-felhasználási javaslatok kialakításánál és a döntéseknél az üzemek általában a korábbi helyes gyakorlatot követik: törekednek a többirányú biztonságra, növelik a biztonsági alapjait, és az idevonatkozó új rendelet szerint meghatározott összegeket tartalékolnak a kölcsönös támogatási alap céljára is. idén a korábbiaknál is meghatározóbb a törekvés; miután korszerű, nagyteljesítményű gépeket alkalmaznak az üzemekben, mindjobban igyekeznek elismerni a szakértelmet, a magasabban kvalifikált munkát. az üzemi jövedelmek felhasználásánál ugyanakkor a tot új ajánlásainak megfelelően a lehetőség szerint nagyobb gondot fordítanak a szociális és kulturális igények kielégítésére.

a közgyűlés a zárszámadásról az ellenőrző bizottság jelentése nélkül nem határozhat. a bizottság a helyes gyakorlat szerint nemcsak a számszaki helyességet ellenőrzi, hanem tartalmilag is foglalkozik a zárszámadással, és részletesen elemzi a közgyűlés elé kerülő zárszámadási javaslat lényegesebb pontjait, így például a vagyoni helyzetet, a szövetkezeti eredmény alakulását, valamint a jövedelem-felhasználási és tartalékolási javaslatokat. az összesített adatokat a gazdaságok tagjai idén már csaknem mindenütt írásos tájékoztatókban kapják kézhez így lehetőségük van arra, hogy az elemzés ismeretében hallassák véleményüket a közgyűlésen is, ahol javaslataikat, észrevételeiket a jövő évi tervek összeállításánál figyelembe veheti a vezetőség. fontos, hogy a zárszámadások előkészítését a téeszek területi szövetségei is segítik: több helyen szerveztek tanfolyamokat és megbeszéléseket a téesz vezetőknek, akik így biztosabban eligazodhatnak a szorosan vett számszaki teendőkből s a reális adatok birtokában megalapozott terveket készíthetnek a gazdálkodás további fejlesztésére./mti/

--

- 6 -

P10
SM

bb. 9. ganz diesel-vonatok tunéziába

i sz s ie il la

1977. december 14.

husz, háromrészi diesel-vonatot szállít 1980-ig a ganz mávág tunéziába, egy a napokban aláírt megállapodás alapján. a több mint 22 millió dollár értékű üzletkötésre versenytárgyalás után került sor. a tunéziai vasuti társaság ugyanis a magyar gyár ajánlatát tartotta a legjobbnak, neves francia és japán gyáraké előtt. a szerződés aláírását megelőzően a tuniszi szakemberek megismerkedtek a görögországban és néhány közel-keleti államban közlekedő ganz-motorvonatokkal is.

a tunéziába szállítandó diesel-hidraulikus szerelvények légkondicionáltak, a motorocsi és az egyik pótkocsi másodosztályu, a másik pótkocsi első osztályu, s bárral felszerelt. a vonatok utastájékoztató berendezésekkel is ellátják. a háromrészi vonat legnagyobb sebessége 130 kilométer óránként. vezérlése automatikus, a vonat műszaki kialakításánál figyelembe vették a görög, jugoszláv, brazil és szir exportra korábban szállított típusok bevált technikai megoldásait./mti/

--

bb. 10. könnyű, jól szigetelő válaszfalak perlitből

vid fm il cz

1977. december 14.

a tapolcai perlit-üzemben új termékkel bővítik a szigetelőanyag-választékot. a vulkánikus eredetű kőzetből, a perlitből eddig főleg gyapotszerű szigetelőanyagot készítettek, amelyet a fűdékek hő- és hangszigetelésére bitumennel egyesítettek, vagy paplanhoz hasonló formában juttatták el az építőipari felhasználókhoz. most új terméket kísérleteztek ki. a könnyű, jól szigetelő anyagból cement-, mész- és gipsz-kötéssel kis térfogat-súlyú választó elemeket gyártanak majd. ezek főleg a házigyári építkezéseknél lesznek hasznosak, de alkalmasak a családi házak mellékhelyiségeinek elválasztására is. a perlit-elemek burkolólapként is hasznosíthatók, jó szigetelő tulajdonságuk révén a lakóházakban csökkenthetik a fűtési költségeket./mti/

--

- 7 -

8.00/il

P15
SM

bb. 11. kötöttáru-export kiskunhalasról

vid fm il cz

1977. december 14.

nagyanyáink rojtos nagykendőjének kötésmintáit is felhasználják a téli és a tavaszi pulóverek gyártásához a kiskunhalasi kötöttárugyárban, ahol már a jövő évi modellek készülnek. a színösszeállításnál - a divatnak megfelelően - gyakori a fekete alapcsau- és barnaszínű díszítéssel. a sportpulóverek többsége norvégmintás, vagy csomózott, mint a régi vállkendők, a farmerkiegészítők pedig melirozottak és sokzsebesek.

az új üzemben- amelynek átadására 1978-ban kerül sor - jövőre már több mint 1,300 000 darab gyermek- és felnőttkötött ruházati cikk készül hazai és külföldi megrendelésre. a rendszeres olasz export mellett a szovjetunióba, Lengyelországba és csehszlovákiába is szállítanak halasi pulóvereket./mti/

--

bb. 12. kórházat épít a kemév huszton

vid fm il cz

1977. december 14.

kórházat is építenek a kárpátontuli területen az orenburgi gázvezeték magyar szakaszának kompresszor állomásait kivitelező kelet-magyarországi közmű- és mélyépítő vállalat dolgozói. alig öt hónappal a építkezés kezdete után most tető alá került a huszton a település leendő új, 200 ágyas belgyógyászati tömbje, amelynek elkészültével megkétszereződik az egészségügyi intézmény befogadóképessége.

az öt szintes monolitvasbetonszerkezetű létesítmény terveit a debreceni tervező vállalat kollektívája készítette.

a jó ütemben haladó beruházást előreláthatóan a jövő év decemberében adják át rendeltetésének. ezt követően a husztihoz hasonló kórház építését kezdik meg a magyar építők ivano-frankovszkban is, ahol a tervidőszak végére készül majd el a város új egészségügyi létesítménye./mti/

--

- 8 -

8.05/11

920 MK

bb. 13. téglagyártás fedél alatt - elkészült a soproni téglagyár hatalmas csarnoka

vid ká il cz

1977. december 14.

elkészült a 7600 négyzetméter alapterületű gyártócsarnok a soproni téglagyárban. a létesítményt az idén megkezdett 200 millió forint költségű rekonstrukció keretében építették. benne kap helyet az új agyagtároló, az atomata előmegmunkáló gépsor és az alagutkemence. fedél alá kerül a gyártási folyamat, s ezáltal télen-nyáron, az időjárástól függetlenül dolgozhatnak.

a rekonstrukció a gyártási technológia teljes körét érinti: több berendezés, köztük a nagy nyomású sajtológép már megérkezett. a nyers téglát automatizált alagutszáritón vezetik majd keresztül, ahol a hagyományos egy hónap helyett 48 óra alatt megfelelő keménységűre szárad. a szénhidrogén tüzelésű alagutkemencéből a téglá egységtrakományban kerül a szállító eszközökre.

a rekonstrukció eredményeként évente 30 millió kisméretű téglát gyárt a soproni gyár. a teljes rekonstrukciót 1980?-ig valószínűsítik meg./mti/

--

bb. 14. fűzfői gyomirtószerek sikere bulgáriában és a szovjetunióban

id fm il cz

1977. december 14.

jó eredménnyel szerepeltek a fűzfői nitrokémia gyomirtó szereik az idén a szovjet, valamint a bolgár nagyüzemi kísérletekben, amelyekre az említett országok mezőgazdasági minisztériumaival kötött megállapodás alapján került sor. a moldvai köztársaságban 837 hektáron próbálták ki a fűzfőiek egy- és kétszikű gyomirtószereit, amelyeknek felhasználásához a nitrokémia adta a rendszeres szakmai tanácsot. hasonló kísérlet kezdődött bulgáriában, ahol 1700 hektáron mutatkoztak be a balatonparti üzemi gyomirtószereik.

az első sikereket követően mind nagyobb mennyiségben igényelnek a szovjet és a bolgár gazdaságok a gyomirtószerekből. a bolgár partnerek jövőre már 17 ezer hektáron használják a nitrokémia gyomirtószereit./mti/

--

- 9 -

8.10/11

925 MK

bb. 15. ködös reggel

i da il cz

1977. december 15.

az utinform szerda reggeli jelentése szerint köd borítja borsod megye 35-ös, 37-es és 26-os számú főközlekedési útjait, így a látástávolság csak 35-40 méter. ködök az utak békés, csongrád, szabolics-szatmár, valamint hajdu-bihar megyé térségében, itt a látástávolság 25-30 méter között váltakozik.

a főúthálózat és az alsóbbrendű utak burkolata tulnyomórészt száraz, csuszásveszély nincs. sikos a burkolat hajdu megyében, a 42-es számú főközlekedési ut püspökladány - berettyóújfalú közötti szakasza. jégbordásodást sikosságot jelentettek veszprém, heves, borsod-abauj-zemplén, hajdu-bihar megye hegyvidéki útjairól.

az ország területén jelenleg 54 munkagép dolgozik./mti/

--

bb. 16. ezer négyzetméteres szövetkezeti abc áruházat adtak át győrött

vid ká il cz

1977. december 14.

rekord idő - fél év alatt - építették fel győr legnagyobb szövetkezeti abc áruházat, amely szerdán fogadta első vásárlóit. az ezer négyzetméteres abc áruház tágas eladóterrel, raktárral, fedett áruátvevő hellyel, nagykapacitású hűtőtermekkel és pultokkal rendelkezik. a tej és a kenyér árusításánál új módszert alkalmaznak. a tejtermékeknel a hűtőpultot összekapcsolták hűtőkamrával. amikor a hűtőpult polcra kerül el fogy valamilyen tejtermék, akkor a hűtőkamrából egy új, áruval megrakott polcot tolnak a megüresedett pult helyére. a kenyeret is gördíthető állványokra rakják az eladó térben. amikor az állvány kiürül, a raktárból egy másik kenyérrel megrakott állvány kerül a helyére.

az új győri szövetkezeti abc áruház oktató kabinettel is rendelkezik. csucsforgalom esetén az oktató kabinet tágas helyiségét is bekapcsolják az üzleti forgalomba.

az áruházat a győri általános fogyasztási és értékesítő szövetkezet saját tervezésben és kivitelezésben valósította meg. a gyorsaság- a fél éves átfutás- mellett így a költségek is lényegesen alacsonyabbak voltak./mti/

--

10.10/il

- 10 -

1105
M/M

bb. 17. jéguszók a dunán - megkezdték a vízi utat jelző radar berendezések felszedését

vid ká il cz

1977. december 14.

a rajka és szob közötti duna szakaszon szerdán a magyar és a csehszlovák hajóut kítűző szolgálat megkezdte az ugynevezett jéguszók kihelyezését a vízre. a fenyőfarönkből készült és feketére festett uszókat a radar jelzők helyére rakják ki. a radar jelzőket felszedik, megóvják az értékes berendezéseket a várható jégzajlástól.

bár a vizállás alacsony, a hajózás továbbra is intenzív a dunának ezen a szakaszán./mti/

--

bb. 18. művelődés-nevelési központ debrecen új lakótelepén

vid ká il cz

1977. december 14.

debrecen most épülő lakótelepén az ujkertben művelődés-nevelési központot hoznak létre. terveit a debreceni tervező vállalat elkészítette. építését 1978-ban kezdi meg házgyári elemekből. a létesítmény tervezőinek alapelve az volt, hogy az épület-együttel a közösségi élet, a közművelődés centruma legyen. központi tengelye az ugynevezett iskola utca lesz, széles, fedett folyosó, ahonnan valamennyi létesítmény megközelíthető. a művelődés-nevelési központ részei: 200 személyes óvoda, száz személyes diákotthon tanyán lakó gyermekeknek, két egyenkint 16 tantermes általános iskola, 500 négyzetméteres könyvtár, tornacsarnok, uttörőház. mindehhez 2500 adagos konyha és 500 személyes étterem csatlakozik./mti/

--

- 11 -

10.20/il

1110
M/M

bb. 19. „kéregetnek,, a fácánok

vid ká il cz

1977 december 14.

a rendkívül hamar beköszöntött hideg megszelídítette a vadakat, elsősorban a fácánokat és a foglyokat a hortobágyon. az utakat majorokat tanyákat egyre nagyobb számban közelítik meg ezek a szárnyasok. nem riadnak fel a gépkocsi közeledtére, az utmentén állanak, mintha csak „kéregetnének,, a hajduságban ugyanis kökeményre fagyott a leesett hó és eltakarja az állatok elől./mti/

..-

bb. 20. az élelmiszeripar valamennyi terméke legyen ott a bolti hálózatban - megkezdődik a butorboltok szakosítása - kereskedelmi szakmai tanácskozások

t kf mm il cz

1977. december 14.

a belkereskedelmi minisztérium szerdán két szakmai tanácskozást is rendezett, s ezzel befejeződött a jövő évi áruellátást megalapozó megbeszélés-sorozat. az elmúlt tíz napban a kereskedelem hat fő ágazatának - az idegenforgalom és vendéglátás, a tüzelő- és építőanyag-, a ruházati-, az élelmiszer-, valamint a kulturcikk-kereskedelem vezetői értékelték munkájuk idei eredményeit, az áruellátás fogyatékosait, s a kereskedelempolitikai követelmények alapján megvitatták a lakosság áruellátásának továbbjavításával kapcsolatos teendőket.

az élelmiszer- és vegyipar-kereskedelem tanácskozásán minden önelégültség nélkül állapíthatták meg, hogy az egész ágazatban ez a szakma fejlődik a legegyszerűsebben, s a követelményeket a legjobban megközelíti az áruellátás színvonala. a legfontosabb alapvető élelmiszerekből az ország egész területén folyamatos, az igényeknek megfelelő ellátást biztosított a szakma. az ipari tárcákkal és a vállalatokkal folytatott tárgyalások alapján a forgalom jövő évi tervezett 8.2 százalékos növeléséhez is rendelkezésre állnak, megfelelőek az ellátás további javításához, tökéletesítéséhez az árualapok. a vállalatoknak gondoskodniuk kell arról, hogy az élelmiszer és háztartásvegyipar által gyártott valamennyi termék megtalálható legyen a bolti hálózatban.

/folyt.köv./
11.40/il

- 12 -

1300

bb. 20./élelmiszeripari folyt./il

a legfontosabb feladat hogy az alapvető élelmiszerek - beleértve a húst, a tejet, a kenyeret, a szezonálól függően a zöldséget és a gyümölcsöt, stb. - egész évben minden boltban, a nyitástól a zárásig a fogyasztók igényeinek megfelelő mennyiségben és választékban álljanak rendelkezésre.

szinte gondként került szóba, hogy a bolti kiskereskedelem forgalma várhatóan jóval gyorsabban növekszik a vendéglátásénál, elsősorban a szeszesitalértékesítés korlátozásával kapcsolatos intézkedések következtében. éppen ezért figyelmeztette a minisztérium a vállalatokat az alkohollelőles küzdelemből rájuk háruló feladatokra, előírásokra. következetesen érvényt kell szerezniük például annak a rendelkezésnek, hogy a boltokban és környékükön ne legyen italozás, a helybenfogyasztáshoz ne nyujtsanak semmilyen segédeszközt.

az utóbbi időben fellendült forgalom ellenére a butorkészlet egyrésze nehezen értékesíthető, s gondot okoz a tárolás - állapotot - meg egyebek között a kulturcikk-kereskedelem vezetőinek tanácskozása. éppen ezért - bár a hazai ipar teljes egészében elvállalta a kereskedelem jövő évi 7 milliárd forintos igényeinek kielégítését, s kínálata is nagyjából megfelel a követelményeknek - még tárgyalnak az érdekeltektől arról, hogy rugalmasabbá tegyék az ipari kapacitást, s növeljék a legkeresettebb, az igényesebb az értékesebb butorok arányát a kínálatban. a butorért is csak az első félévre, havi ütemes szállításra kötött szerződést kilenc vállalat 72féle termékére. a megállapodásokban megkövetelik a termelőktől, hogy előre adjanak furnér, huzat és szimintát a nagyobb sorozatban készülő butorokra. ez teszi ugyanis lehetővé az előjegyzéses árusítást, amely segíti az áru utjának rövidítését, s egyben a többszöri szállításból, a felesleges tárolásból adódó hibák csökkentését.

a butoripar fejlesztése nyomán megnövekedett kapacitást igyekeznek a keresletnek megfelelően jobban hasznosítani, s ezzel együtt fejlesztik tovább az értékesítőhálózatot. jövőre a domus áruházak mellett megkezdik a butorboltok és a lakberendezési üzletek szakosítását annak érdekében, hogy egy-egy helyen gazdagabb kínálatot, szélesebb választékot tudjanak nyújtani. bővítik a bolti hálózat szolgáltatásait, is több helyen szervezik meg például a szőnyeg- és függönyvarrást, a butorszerelést, az áruházakban és a vevő lakásán a lakberendezési tanácsadást./mti/

..-

11.45/il

- 13 -

1300

bb. 21. magyar szakszervezeti küldöttség utazott a közel-keletre

sl mm il cz

1977. december 14.

gál Lászlónak, a szot főtitkárhelyettesének vezetésével szerdán szakszervezeti küldöttség utazott a közel-keletre. a delegáció hivatalos látogatást tesz Kuvaitban és Irakban, ahol megbeszéléseket folytat a kuvaiti szakszervezeti szövetség /ktuf/ és az iraki szakszervezetek általános szövetsége /gftui/ vezetőivel a kétoldalú kapcsolatok erősítéséről, a további együttműködés lehetőségeiről./mti/

--

bb. 22. időjárásjelentés

il cz

1977. december 14.

a meteorológiai intézet jelenti szerdán 12 órakor

párás, hideg idő

észak- és nyugat-európa felett több hullámban nedves, óceáni légtömegek áramlanak, ezért ott felhős, csapadékos, illetve erősen párás az idő. az enyhe levegő hatására azonban így is az átlagos felett van a legmagasabb nappali hőmérséklet. kelet-európában a nyugalomba jutott hideg levegő téli, a tartósan ködös helyektől eltekintve száraz időt okoz az alpok térségében, ahol az óceáni enyhe, és a szárazföldi hideg levegő találkozik, az évszaknak megfelelő hőmérsékletű, borult idő van, és a róma-bécs-varsó vonalban gyengén havazik is. a kárpát-medence időjárására ma még az említett keveredési zóna, holnap az északnyugat felől érkező levegő lesz hatással.

házánkban kedden a nyugati vidékeken változóan felhős, másutt derült idő volt. a délutáni óráktól a kisalföldön gyengén havazott. a tiszántul néhány helyén egész napra megmaradt a köd, ezeken a helyeken a legmagasabb nappali hőmérséklet mínusz 6, mínusz 7 fok körül maradt. másutt 0, mínusz 5 fokig emelkedett a hőmérséklet délutánra. éjszaka nyugat felől lassan megnövekedett a felhőzet, ezért az erősen felhős, illetve borult dunántulom csak mínusz 3, mínusz 7, másutt mínusz 8, mínusz 16 fokig hűlt le hajnalra a levegő. a tiszántulon helyenként sűrű köd keletkezett, amelyből zuzmára is lerakódott. délelőtt folytatódott a borult, párás idő. a hőmérséklet 11 órára 0, mínusz 4 fokig emelkedett, de a tartósan ködös helyeken csak mínusz 8, mínusz 10 fokot mérték.
/folyt.köv./
12.45/il

- 14

13°

bb. 22./idő folyt./il

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke -4,2 fok volt, a százéves átlagnál 5,5 fokkal alacsonyabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet mínusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 777 mm, alig változik.

várható időjárás csütörtök estig:

tulnyomóan felhős, párás idő. hajnalban sokfelé néhány helyen napközben is köd, ködszítalással ónos szítalással. mérsékelt változó irányú szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: általában mínusz 4, mínusz 9 fok között a derült helyeken mínusz 10 fok körül. legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön: általában 0, mínusz 5 fok között, a tartósan ködös helyeken néhány fokkal mínusz 5 fok alatt.

a duna vízállása budapestnél 158 cm, vízhőfok 2,0 fok./mti/

bb. 23. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13 óráig

il se

1. politikai kötetek
2. mentesítő buszjáratok
3. diszkut
4. gyepfajták
5. pisztrángok
6. pulykák
7. telkibányai barlang
8. zárszámadások
9. diesel-vonat-export
10. szigetelő válaszfalak
11. kötöttáru export
12. kórház huszton
13. téglagyártás
14. gyomirtószerek/1. jav./
15. utjelentés
16. szövetkezeti abc
17. jéguszók a dunán
/folyt.köv./

- 15 -

13°

bb. 23./a belföldi folyt./il

- 18. művelődés-nevelési központ
 - 19. áfacánok
 - 20. kereskedelmi tanácskozások
 - 21. szakszervezeti küldöttség
 - 22. időjárás
 - 23. hírjegyzék
- /mti/

--

bb. 24. uszályokat mentenek a jég ,fogságából,,

vid fm il cz

1977. december 14.

az utóbbi napok hideg időjárása következtében szerdára teljesen befagyott a tiszta a borsodi szakaszon. zemplénagárd és tiszalök között hat-nyolc centiméter vastag jégtakaró borítja parttól-partig a folyót. a jég miatt poroszlónál „megrekedt,, két uszály, amely nem tudott a kikötőbe „behajózni,,. az észak-magyarországi vízügyi igazgatóság szerdán két jégtörő hajót indított utnak, hogy utat vágva az összefüggő jégmezőben, tiszalökre vontassa az uszályokat.

továbbra is jégmentes a bodrog, míg a sajón és a hernádon a parti jégképződésen kívül összefüggő jégtáblák is kialakultak. mindkét folyó több helyen zajlik./mti/

--

bb. 25. századik kampánynap

vid fm il cz

1977. december 14.

a kaposvári cukorgyár szerdán érkezett el a századik kampány-naphoz. az üzem dolgozói eddig naponta átlagosan 2500 tonna répából vonták ki a cukrot. összesen 246 ezer tonna nyersanyagot dolgoztak fel és 32 ezer tonna kész cukrot raktároztak be. a répa cukortartalma 16 százalék fölött van. /MTI./

13²⁰
0

- 16 -

bb. 26. egyetemi oktatók és leendő egyetemisták fóruma

vid ká il cz

1977. december 14.

afelsőfoku intézményekben továbbtanulni szándékozó 3-4. osztályos zalai középiskolások jó tájékozódási lehetőséghez jutottak a megyei pályaválasztási tanácsadó intézet zalaegerszegi és nagykanizsán rendezett pályaválasztási fórumán. összesen mintegy 800 középiskolás vesz részt a szerdán kezdődött hétnapos fórumon 34 felsőfoku oktatási intézmény oktatói adnak választ az írásban beadott és a helyszínen elhangzó kérdésekre, tájékoztatnak az egyetemi főiskolai életéről, lehetőségekről és követelményekről./mti/

--

bb. 27. szombathelyi sorfák, disznóvénnyek ausztriába, az nszkbába, belgiumba és jugoszláviába

vid fm il cz

1977. december 14.

tulajdonosai ideiglenes exporttervét az ország egyik legnagyobb diszfaiskolájával rendelkező szombathelyi kertészeti és parképítő vállalat. a diszfaiskola - amely mintegy 400féle növény szaporításával, forgalmazásával foglalkozik - csúcsgalimat bonyolított le ezekben a napokban. az ideiglenes exportszállítás szerdán fejeződött be. a tervezett ötmillió forint helyett hétmillió forint értékű diszfát - sorfákat, fenyőket, lomblevelű örökzöld növényeket küldtek ausztriába, az nszkbába, belgiumba és jugoszláviába. a sorfákat kamion kocsikban földlabdával, az örökzöldeket pedig cserépben szállították megrendelőiknek./mti/

--

bb. 28. doktoravató közgyűlés az eötvös Loránd tudományegyetemen

t me kné pr il cz

1977. december 14.

doktoravató közgyűlést tartottak szerdán az eötvös Loránd tudományegyetem aulájában. részt vett az ünnepségen Trautmann rezső, a magyar népköztársaság elnöki tanácsának helyettes elnöke és Garamvölgyi Károly oktatási miniszterhelyettes. Ádám György rektor bejelentette: a magyar népköztársaság elnöki tanácsa határozata alapján sub auspiciis rei publicae popularis kitüntetéssel doktorrá avatja Babai László matematikus és Pál Jenő matematika-fizika szakos tanárt, akik tanulmányaikat végig kitűnő eredménnyel végezték.

/folyt.köv./
13.10/il

- 17 -

13²⁵
0

bb. 28./doktoravató folyt./il

kubovics imre professzor a természettudományi kar dékánja méltatta a doktorjelöltek pályafutását, majd a két kitüntetett ismertette doktori értekezésének tézisét, s letette az esküt. trautmannerzso ünnepi beszédében hangsúlyozta: jogos büszkeséggel állítjuk, hogy hazánkban a műveltség már nem a kevesek kiváltsága, hanem milliók közkinccse. következik ez oktatáspolitikánk szocialista jellegéből egész oktatási rendszerünk demokratizmusából, amely mind az egyénben mind a társadalom legszűkebb rétegeiben rejlő képességeket megalapozza és kibontakoztatja. hatására mind gyakrabban érlelődnek kiemelkedő eredmények, kiváló tanulmányi sikerek, sőt kitüntetéses doktori teljesítmények is.

e gondolatokkal adta át dr. babai lászlónak és dr. pál jenőnek a magyar népköztársaság címerével díszített arany gyűrűket./mti/

.-.

felhasználható a minisztertanács kommuniké után

bb. 30. a Licenc vásárlások fejlesztése

i kg mm ie il cz

1977. december 14.

kruppa géza az mti munkatársa írja:

az elmúlt évben a vállalatok optimális számítás szerint is alig egymilliárd forintot fordítottak licenc-vásárlásra. ez az összeg a kutatási-fejlesztési ráfordítások 9-10 százalékát jelenti, ez azonban kevés, más kgst országokkal és a miénkhez hasonló gazdasági fejlettségű országokkal összevetve is alacsony. márpedig jelenleg gazdasági helyzetünkben a műszaki fejlesztés meggyorsítása alapvető kérdés, ehhez ugrásszerűen másfél-kétszeresére kell növelni a külföldi műszaki ismeretek átvételének arányát. ez előfeltétele a termelési kultúra emelkedésének, a technológia gyors fejlesztésének, a szervezési ismeretek átvételének és termékszerkezetünk olyan átalakításának, amely biztosítja a külföldi piacon a versenyképességet és ezzel a népgazdaság egyensúlyát.

/folyt.köv./
13.35/il

- 18 -

1400

bb. 30./licencvásárlások ... folyt./il

a licencvásárlási kedv lanyhasága több okra visszavezethető. ezek közül elsősorban a szemléletet, az új módszerektől való idegenkedést, nemegyszer a rosszul értelmezett szakmai büszkeséget kell említeni. emellett a hazai vállalatokat a multban kevésbé szorította licenc vásárlásra az új eljárás, vagy termék gyorsabb és biztosabb bevezetésének kényszere bár vannak olyan vállalatok, amelyek kiemelkedő eredményeket értek el a licencvásárláson alapuló gyártmányfejlesztésben. a vállalati vezetők egyrészt a bátortalanág fékezte a licencvásárlásban. a kutatóintézetek jórésze azért idegenkedik a külföldi ismeretek megvásárlásától, mert erkölcsi és gyakran anyagi érdeke, valamint a társadalmi elismerés is önálló kutatási eredmények ki-munkálására készíti. a vállalatokat esetenként elriasztja az is, hogy a licenc alkalmazása szigorú színvonalkövetelményeket támaszt. a licencvásárlás további gyakori kerékkötője hogy anyagi fedezetét rendszerint haladéktalanul elő kell teremteni, a hazai fejlesztés pedig évekig folyamatosan valósítható meg. nem kellően használják ki ugyanis a vállalatok azt a rendelkezést, hogy - a hazai kutatásfejlesztéshez hasonlóan - a licenc-bevezetéséhez szükséges kísérleti eszközök műszaki fejlesztési alappól is finanszírozhatók.

a szocialista országok egymás közötti licenckapcsolatai is meglehetősen fejletlenek még. a kapcsolatok szorosabbá tételét szolgálja, hogy az utóbbi időben egyre erősödő követelmény fejlesztési politikánk, ezen belül licencvásárlásaink egyeztetése a többi kgst országgal, és közös érdekelttség esetén egy-egy műszaki fejlesztési feladat megoldása közös licencvásárlással. a vásárlások koordinálásának alapelveit a kgst tudományos műszaki együttműködési bizottság dolgozta ki és a bizottság keretében folyik a licencvásárlási szándékok koordinálása ma. ebben a munkában Magyarország is részt vesz.

mindent összegezve mint a minisztertanács megállapította: licencforgalmunk fejlődött, mégis elmaradt lehetőségeink és a gazdasági adottságaink által megkövetelt mérték mögött, márpedig a jelenlegi gazdasági helyzetben parancsoló szükségesség a külföldi műszaki ismeretek átvételének növelése, ez előfeltétele a technológia gyors fejlesztésének és termékszerkezetünk átalakításának. ahhoz, hogy a licencforgalom és a licencekkel való hatékony gazdálkodás minél jobban segítse műszaki fejlődésünket, szinte az egész gazdaság - országos hatáskörű szervek, minisztériumok, valamint ezek szakvállalatainak, intézményeinek - összehangolt munkája szükséges.

/folyt.köv./
13.45/i

- 19 -

1400

bb. 30./licencvásárlások.... folyt./il

a minisztertanács határozata szerint az omfb kialakítja a licencforgalom tematikus információs rendszerét. ez lényegében egy adatbank, amelyben a licencvásárlásokhoz gyűjtik egybe az információkat a megvásárolt és külföldről felajánlott licencekről. a kormány most megbízta az omfb-t a licencvásárlás irányelveinek kidolgozásával. is . eddig ugyanis egységes irányelvek híján nem volt mindig összhangban a fő gazdasági célok és a licencvásárlások között. ezentúl az omfb koordinálja ezt a tevékenységet - természetesen a vállalatok eddigi önállóságukat továbbra is megőrzi -, ennek nyomán szorosabb összhang alakulhat ki a fő gazdasági célok és az ezek megvalósítását szolgáló licencvásárlások között.

--

bb. 31. sodrofa helyett gép nyújtja a tésztát - országos sütőipari bemutató tatabányán

vid fm il cz

1977. december 14.

svájci gyártmányu tésztanyújtó- és vágó berendezést mutatott be a sütőipari tudományos intézet szerdán tatabányán a hazai sütőipari szakembereknek. az ötletes berendezéssel a leveles, hajtogatott zsiros tészták, rétes, pogácsa és sajtos rud gyártását gépesítették. a hagyományos sodrófát helyettesíti a gép, nyújtja és méretre vágja a tésztaféléseket. míg kézi munkával egy brigád műszakonként 1000, addig az elektromos gép 3000-4000 darab tésztát készít elő sütésre.

a tatabányán már jó termelékenységgel dolgozó berendezés az első magyarországon, de rövidesen 30 ilyen géppel látják el a sütőipari üzemeket./mti/

--

bb. 33. szerkesztőségek figyelmébe

mai bb. 25. sz. hírünk / 100. kampány-nap /

a 2. bekezdést teljes egészében visszavonjuk!!

/mti/

--

- 20 -

13.50/il

14¹⁰

bb. 32. eszmecsre magyarország és a nemzetközi atomenergia ügynökség kapcsolatairól

gk il cz

1977. december 14.

puja frigyes külügyminiszter és dr. sigvard arne eklund, a nemzetközi atomenergia ügynökség főigazgatója szerdán tárgyalást folytatott a külügyminisztériumban. a tárgyaláson áttekintették magyarország és a nemzetközi atomenergia ügynökség kapcsolatait, eszmecserét folytattak az együttműködés további fejlesztésének lehetőségéről, valamint egyéb időszerű kérdésekről.
/mti/

--

bb. 29. több fehérjét, vitamint kapnak a diákok - tanácskozás a gyermekélelmezésről tatabányán

vid fm il cz

1977. december 14.

komárom megyében a gyermekélelmezés megjavítására fokozatosan átveszik az iskolai konyhákat a vendéglátó vállalatok. az új intézkedés hatásáról rendeztek szerdán tanácskozást tatabányán a komárom megyei tanácsnál. a felmérések szerint ugyanis számos iskolai napközi otthonban korszerűtlen a gyerekek táplálkozása, mert kevés fehérjét és sok szénhidrátot kapnak. az étrendet nem a gyerekek szervezetének hanem a felnőttek izlésének megfelelően állítják össze. azokon a helyeken ahol már átvették az iskolai konyhákat a vendéglátó vállalatok előnyösen megváltozott a helyzet: a rendelkezésre álló összegek ésszerűbb felhasználásával sokkal korszerűbb, a gyerekek szervezetének jobban megfelelő táplálkozási szokásokat rendszeresítették. egyes helyeken korcsoportok szerint állítják össze az étrendet, s így megfelelő mennyiségű fehérjét és vitaminokat kapnak a tanulók. oroszországban és tatabányán például a nyugat-magyar, esztergomban és dorogon a pestvidéki, tatán és komáromban a kristály vendéglátó vállalat veszi át fokozatosan az iskolai éttermeket. a községekben az áfész-ek vállaltak a korábbinál nagyobb részt a gyermekélelmezésből. a szétszortság megszüntetésével, a centralizációval nagyobb lehetőség nyílik az iskolai konyhák, éttermek korszerűsítésére is. a tervek szerint nagy teljesítményű bázis-konyhákat nyitnak, bekapcsolódik majd a gyermekélelmezésbe a tatabányán épülő 1000 személyes új bányász étterem és a tervidőszak végére elkészülő gasztrófot üzem.

/folyt.köv./

14.00/il

- 21 -

14¹⁵

bb. 29./több fehérjét folyt./il

a tanácskozáson elmondották, hogy az új tervek megvalósítását helyenként az oktatási intézmények és a tanácsai szervek ellenállása akadályozza, pedig a napközti otthonos konyhák átadásával a pedagógusok túlterheltségét is csökkenthetik. jelenleg a megyében 1300 diák étkezéséről gondoskodnak szervezeten, 1980-ig a tanulók 45-50 százalékáról - mintegy 20 000 gyermek-ellátásáról akarnak megfelelően gondoskodni. ez is sürgeti a gyermek-élelmezés gyökeres megváltoztatását, az új tervek megvalósítását.
/mti/

.-.

bb. 35. pest megyei kishajózási vállalat

mm il cz

1977. december 14.

közli, hogy nagymaros-visegrád révátkelés teherforgalma mederköt-rás miatt december 16-án 13 óráig és 19-től 23-ig szünetel./mti/

.-.

bb. 34. megemlékezés doby gézáról - tiszteletbeli doktorrá avatás a gödöllői agráregyetemen

vid gö be fm il cz

1977. december 14.

száz évvel ezelőtt, 1877-ben született doby géza professzor, a gödöllői agrártudományi egyetem első rektora. az évfordulóról szerdán az egyetemen rendezett ünnepségen emlékeztek meg. mikesz istván egyetemi tanár, rektorhelyettes megnyitója után soós gábor mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztériumi államtitkár emlékezett meg a tudósról, aki egyike volt az egyetemi szintű agrárfele-sőoktatás megteremtőjének.

bevezetőjében kiemelte:

ha doby gézáról mindössze csak annyit mondanak el, hogy a magyar növénybiokémiai tudomány megalapozójaként hirdette és nacoit annak elismeréséért, hogy a mezőgazdasági termelés fejlesztése érdekében támogatni kell a növénybiokémiai kutatásokat, vagy ha csak a magyar mezőgazdaság fejlesztéséért tett szolgálatát tekintenénk érdemeinek - nevét akkor is őriznie kell az utókornak.
/folyt.köv./
14.35/il

- 22 -

14^{uo}

bb. 34./megemlékezés folyt./il

tevékenysége, emberi nagysága azonban ennél sokkal több. a kiváló tudós és tanár a világon az elsők között hívta fel a figyelmet a mikroorganizmusok enzim-adaptációjának jelenségére. a professzor már 1912-ben kimutatta a burgonya levélszóródás anyagcsere-jelle-gü okait. a 91 éves korában elhunyt tudós élete utolsó pillanatá-ig dolgozott és nevelte az ifjú kutatószakembereket. élete nagy műve, a „növényi biokémia”, 82 éves korában jelent meg. könyve nagy nemzetközi érdeklődést váltott ki. mint az önálló magyar agrártudományi egyetem első rektora megszervezte az egyetemi szintű agrárszakemberképzést, s fáradhatatlanul dolgozott a képzés színvo-nalának emelésén.

a továbbiakban az egyetem tanárai méltatták doby géza peda-gógiai kutatói és akadémiai tevékenységét.

az ünnepség után tartották meg az agrártudományi egyetem nyil-vános tanácsülését. pethő györgy rektor megnyitójában bejelentette, hogy a tanács határozata értelmében dr. slavko borojevic professzort, a jugoszláviai újvidéki egyetem tanszékvezető tanárát és dr. herbert franz professzort, a bécsi mezőgazdasági egyetem nyugalmazott rendes tanárát a mezőgazdasági tudományok tiszteletbeli doktorává avatják.

amint az egyetem előterjesztése kiemeli, dr. slavko borojevic professzor több évtizedes eredményes tudományos tevékenységet fejtett ki az örökléstan és a növény-nemesítés területén. nevéhez számos in-tenziv buzafajta nemesítése fűződik, amelyeket többek között hazánk-ban a szovjetunióban, csehszlovákiában, és olaszországban is sikere-sen termesztettek. a professzor kimagasló szerepet töltött be hazánk és a jugoszláv szocialista szövetségi köztársaság közötti együttmü-ködésben a mezőgazdasági termelés, kutatás és szakemberképzés terén.

az osztrák egyetem professzorát, dr. herbert franzoit a ta-lajzoológia, a talajtan és az általános ökológia területén kifej-tett kimagasló tudományos tevékenysége valamint az osztrák-magyar tudományos együttműködést szolgáló maradandó érdemei, a talajtani tudományok nemzetközi fejlesztésében végzett egyéni kutatásai, a szakemberképzésben betöltött kiemelkedő szerepe elismeréseképpen terjesztették elő a kitüntetésre.

a két professzornak pethő györgy rektor nyújtotta át az okta-veleket. ezután doktorrá avatták a gödöllői egyetem az 1977/78-as tanév első félévében doktori szigorlatot tett 50 jelöltet./mti/

.-.

- 23 -

14^{uo}